Dr. H. GERZABEK
[illegible]
W I N N I P E G, M A N.

МІСЦЕВІ ВІСТИ.

П О З І Р !

В суботу дня 11. жовтня (октобра) в Queens Theatre [illegible] Котляревського, перший раз у Вінніпегу [illegible] в 3 діях, з співами і танцями Л. Яновчука „ВИХОВАНЕЦЬ“. [illegible]

[illegible] і Укр. Газеті. — В день представлення [illegible]

Чистий дохід з представлення призначений на Укр. Народні дім.

[illegible]

[illegible] в ночи з [illegible] на суботу, [illegible] до домів під ч. 304 і 309 Кеннеді ул. і позабирали з кишень сплячих доматорів всі гроші, які ті посідали, разом на суму [illegible] в І. Т. [illegible] украли [illegible] дол., [illegible] і в Е. Меннбурга 7 доларів. Злодія ще до тепер не злапано.

— Томас Кеннбел, мурин, [illegible] перед судом, [illegible] на 25 дол. кари [illegible]

Підчас голосовання, яке відбулось першого жовтня [illegible] 13 і піл мільона доларів містом Вінніпег на [illegible] води.

Знова відкинуто справу [illegible] публичного шпиталю.

Знов ошуканьство.

А. Лотоцький, який перед кількома місяцями, як власитель „[illegible]“ та „Руського Базару“ [illegible] на [illegible] дол. за штуку, допустив ся тепер знов ошуканьства, як [illegible]

[illegible] ку в [illegible] Леони [illegible] на шифкарти, і в [illegible] гроші [illegible] Леони. Коли люди прийшли за шифкартами, застали офіс замкнений, а [illegible] „Канадійсько-Атлантичних“ [illegible] утік, [illegible] поліція не [illegible]

[illegible] поліція, [illegible] разом з своїм спільником забрали від людей готових грошей понад 2000 долярів.

Се повинно бути новою наукою для наших [illegible] справами не удавались до всяких покутних „бізнесменів“, які тільки чигають на людську працю — а лиш би удавались до людий знаних, а ще лучше до інкорпорованих компаній, як пр. Алловей і Чемпіон, або других, яким можна безпечно повірити [illegible] всякі справи.

Будучий володар Албанії.

Буковинські правительственні круги одержали вість, що европейські держави згодили ся на [illegible] Він є сестрінцем [illegible]

Зпесене [illegible]

[illegible] часописі доносять, що соціялістичні круги [illegible] робітничого свята [illegible] бесідників, що небавком [illegible] буде святкування його 35-літн[illegible] і [illegible] се більше не повторить ся.

Борба польських робітників з Американцями.

[illegible] вечером [illegible] в Бентон, Ілл., до кровавої розправи між американцями і польськими [illegible] поляків, які [illegible] на улиці двох Американців. Се дало почин [illegible]

та, щоби ні другий день по своєму [illegible] не [illegible] Полиця [illegible] ся, отже в кількох місцях [illegible] до кровавої бійки між ними в [illegible] Щоби привернути в місті спокій, кучено на приказ губернатора виступити проти експедентів військову залогу.

Пожар в Еріксдейл.

В місцевости Еріксдейл, Ман. запали ся з неідомої причини поряі; від них [illegible] сухі трави і в короткім часі вогонь обняв великий простір прерій, а по пів [illegible] до людських осель та спалив будинки двох фармерів, які ледво вспіли утікти з житєм. Вогонь шириться ще дальше в поблизьких фармах, [illegible] ся [illegible] його задусити та не допустити до дальшого ширення ся.

Банкротство приватного банку.

В Мікіерне, Па., збанкротував приватний банк під назвою „Віктор Бенкінг Компани“ [illegible] Многі наші люди складали в сім банку свої ощадности і ноодно з них понесе страту. [illegible] для Русинів, щоби своїх грошей не вкладали до півних приватних або кумітських банків, бо такі банки часто банкротують.

Вовки в Галичині.

З кількох повітів східної Галичини доносять про нову [illegible] а в Лолівці, [illegible] повіту, розіграла ся тяжка борба пастухів з вовками, які напали ся все на худобу. Н [illegible] тому вовки [illegible] на людий [illegible] та на [illegible] бігли [illegible] люди і [illegible]

Батько тисячий дітий.

В Америці найшов ся такий добродій дітий, що придбав вже за своїх 300 дітий, а обіцює принести ще 700. Розуміє ся щоб вигодувати таку „родину“, треба не малого кошту, але Американцеви байдуже: має богато мільонів, отже побудував окремі доми для своїх дітий, оснував школи, для їх вслікий [illegible] таку банду вивести в люди. Хоче, щоби покінчили неуки, університети і т. п., а після його смерти усі мільони будуть подїлені рівно між сю громадку...

Арештовання священика.

Стейтські часописи доносять що панна [illegible] арештували в Скрентоні руського священика о. Де[illegible]

[illegible] та може ще [illegible] 10.000 долярів [illegible]

Учительська платня

„Двох наступив в [illegible] Гр. [illegible] Угорщині [illegible] управитель [illegible] що в теперішних часах не можуть жити за 800 к., які їм платять. А [illegible] кроні сего мало й „віку“. Управитель [illegible] 100 корон більше [illegible] наступник не прийме, бо не будуть служити за [illegible] платню“. [illegible] 1200 корон згодились вони до служби.

А кілько то учителів в Галичині та на Угорщині служить за 800 к.

ЦІНИ ТОРГОВЕЛЬНІ У ВІННІПЕГУ.

Вівторок 7. жовтня.

Пшениця:		
1 нортерн	81½	ц.буш.
2 „	80½	„
3 „	78½	„
4 „	73½	„
Ч: 1 ред уінтер	81	„
Ч: 2 ред уінтер	81½	„
Ч: 3 ред уінтер	79½	„
Ч: 4 ред уінтер		
Овес:		
Ч: 2 білий	34½	„
Ч: 3 білий	33½	„
Ч. 3 Сер. Зах.	33½	„
Екстра на пашу	34	„
Ч: на пашу ч: 1	33½	„
На пашу ч: 2	32½	„
Ячмінь		
Ч: 3	45½	„
Ч: 4	42½	„
Відкинутий	41	„
На пашу	41	„
Лен:		
Ч: 1 Пів. Зах. Сер.	1.18	„
Ч: 2 Сер. Зах.	1.16	„
Ч: 3 Сер. Зах.	1.02	„

Потрібно учителя

до [illegible] ч. 1154. Науку можна розпочати від 15 Октобра; платня $550 річно. Шкільний дістрікт не великий. Хата ко до школи для учителя. 3 милі від станції і стору Гарріна 4 милі від Сіфтон місточка. По дальші інформації зголоситись до
P. P. Ogryzlo, sec. treas,
Sifton, Man.

П. И. АЛЕХНО,
Русько - Польський заклад фотографічний, пововозний і погребовий. — Автомобілі для винайму, карети на весіля по $3.00. Заходіть в потребах до мене на адресу
376 Selkirk ave.
Телефон: St. John 1704,
Winnipeg, Man.

ПОЗІР!
ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД
[illegible] під назвою
"ОРЕЛ"
отворено сими днями на 175 HENRY Ave. в Winnipeg [illegible]
Просимо отже записати нашу адресу і при нагоді нас відвідати — познакомити ся з нами.
Ми зі своєї сторони будемо старати ся вдоволити всіх наших прадавців [illegible] які певно заплатять [illegible] чужого, [illegible] свого земляка.
Напитки в нас ріжнородні і первородної [illegible] — зреште самі се побачите, коли зайдете і спробуєте.
На весіля і забави наших краянам висилаємо замовлення на фарми.
Коли зайдете, то опісля певно рекомендуєте нас і своїм знакомим.
Дякуючи наперед за ласкаву память, остаю
З поважанєм
Alexander Rostotski.
175 Henry Ave. Phone Main 1757 Winnipeg, Man.

ВАЖНІ ПОСТАНОВИ ПРИ ПИСІВ КАНАДИЙСЬКИХ ПІВНІЧНО-ЗАХІДНИХ ЗЕМЕЛЬ.

Котра будь особа, що є головою родини, або будь-котрий мущина, що має скінчені 18 літ, може взяти гометед чверть секції, картісних земель в Манітобі, Саскачевані або Альберті. Аплікант мусить явити ся особисто перед Домініон Ленде агентом або в місцевого агента того дістрікту. Вписи через агента можна вчинити в кождого агента на зглядних услівях, батьком, матерю, сином, дочкою, братом, або сестрою того гомстедника.

О б о в я з к и: мешкати шість місяців і управляти фарму кождого року в місяців протягом 3 літ. Гометедник може мешкати девять миль від даленого свого гометеду на фарму, що найменше 80 акрів його посілання, або його батька, матери, сина, дочки, брата чи сестри.

В декотрих дістріктах гометедник добрих обставах може купити одну четвертину секції, що прилягає до його гометеду. Ціна 3 дол. за акр.

О б о в я з к и: Мусить мешкати кождого року 6 місяців до 6 літ, почавши від дня взяти даного гометеду (виключаючи час, в котрім старати ся треба о патент) [illegible] 50 акрів.

Гометедник, що після права [illegible] свого [illegible] того дістрікту.

О б о в я з к и:
Мусить мешкати кождого року 6 місяців через 3 літ заробити 50 акрів і вибудувати хату на 300 долярів.

W. W. CORY
DEPARTMENT OF THE INTERIOR
Оттава, Онт.

Перший Руський Склад Гуртовни
товарів поживних і масарських виробів в Вінніпегу.
На замовлене з контрів висилаємо найлучші масарські вироби як: ковбаси, шинки, солонину і пр. Найлучші круппи дістанете у нас. Висилаємо провізію на секції по гуртовій ціні. Замовлення принимаємо з цілої Канади. По [illegible] ордерів і гроший висилаєм замовлення гайчас. Принимаємо всякі фармерські продукти як: сир, масло, яйця, як рівнож кури, свині і пр. Платимо готівкою.
— Памятіть сейчас адрес: —
W. CHEPRAN, 500 Burrows Ave. (Chopranh Bldg)
Telephone: St. John [illegible] Winnipeg, Man.

КАНЦЕЛЯРІЯ НОТАРІЯЛЬНА
Ю. МАЧУЛИ
ПОЛАГОДЖУЄ САДУВЧІ СПРАВИ:
[illegible]
Ю. Мачула перебрав офіс від Тео. Стефаника.
GEO. MACZULA
NOTARY PUBLIC & COMMISSIONER
856 Main Str. Phone St. John 1706

РУСЬКО-НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Dr a KALICHMAN-a.
Спеціяльне лічене венеричних хороб (сифіліс, трипер і т. д.), хірургічних, внутрішних, шкірних, очних і ушних хороб. Найновійше і докладне лічене сифіліса методою „606“ професора Ерліха. Лічене половой безсильности. Лічене електричною силою. Висилаю лікарства на кольоній по одержанню наладку.
ОФІС і ШПИТАЛЬ
463 Selkirk Ave. Phone St. John 1772. Winnipeg, Man.

УВАГА! **СПРАВИ СТАРОКРАЄВІ!**
В старім краю залагоджуємо справи нотаріяльні і адвокатські. Всі старокраєві процеси веде [illegible] д-р Зигмунд Варшавський адвокат в Австрії і ми ручимо за [illegible] переведення.
В Канаді купуємо і продаємо лоти, доми і фарми, продаємо шифкарти на [illegible] корабельні лінії до краю і з краю сюди. Виробляємо асекурації від огню, на житє і т. п.
Запишіть собі нам адрес!
МІЖНАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ
ЕДВАРД ВАРШАВСЬКІ і Ска.
НОТАРІ
834 MAIN St. Phones: St. John 1562 & 1664 WINNIPEG, MAN.

„КАНАДА“
виходить кождого тижня у вівторок.
Річна передплата в Канаді $1.00
За границею $1.50
Видає
РУСЬКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА в КАНАДІ
Адрес: „КАНАДА“
261 Fort Str. Winnipeg, Man.

КАНАДА

CANADA

„CANADA“
Ruthenian Weekly
Published every Tuesday by
[illegible] PUBLISHING CO. Ltd. of CANADA
The best medium for advertisements.
Subscription Per Year $1.00
Address „CANADA“
261 Fort Str. Winnipeg, Man.

ЧАСОПИС ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

РІК І. Вінніпег, Ман. Вівторок 14 Жовтня 1913. Число поряд[illegible] 7. Winnipeg, Man. Tuesday October 14-th 1913. Число 7

НОВИНКИ.

ВЕЛИКА КАТАСТРОФА НА МОРИ
Около 300 людий найшло смерть в воді і вогни.

Корабель „Вольтурно,“ який віз сотки імігрантів до Канади згорів на мори.

Ще не пройшла в забуте недавна катастрофа з „Тітаніком“, підчас якої около (1000) людий найшло смерть в филях морських — а вже приходить ся нам звістити про нове нещастє на мори, в якім згинуло около 200 осіб...

Про сю нову морську катастрофу доносять ось що телеграми з Ліверпуля:

Коли в пятницю вечером пасажирський корабель „Вольтурно“, який принадлежить до лінії Ураніум і плив з Ротердам до Галіфаксу і Нюйорку, находив ся недалеко того місця, де минулого року затонув ся „Тітанік“ — вибух на нім нагло пожар, який в скорім часі обняв майже цілу середну часть корабля. На [illegible] вогню, повстав між пасажирами і залогою корабля страшний переполох і всі кинулись до ратункових човнів. Між тим капітан корабля казав операторови бездротового телеграфу слати вістки про небезпеку та просити помочи.

На ратунок.

Вістку про небезпеку отримало 10 кораблів, що находили ся на повнім мори і ті поспішили цілою парою на поміч. Найскорше на місце катастрофи прибув корабель Карманія, якого залога посилала човна, щоби спішити на ратунок. Однак шалена буря перевертала ратункові човна і утруднювала всяку поміч. Рівнож шість ратункових човнів спущених з людьми з горючого корабля розбила буря о його стіни.

Тим часом прибуло на поміч прочих девять кораблів і тепер спільними силами почали ратувати нещасливих пасажирів.

Загальне число пасажирів на кораблі „Вольтурно“ разом з залогою виносило 757. З сего вратувано, як доносить капітан „Карманії“ Барр разом 521 людей, решта, се є около 222 пасажирів найшло смерть будь то від вогню, будь в мори.

Потапаючих пасажирів вратували прибувші на поміч кораблі як слідує:

Назва корабля	Число уратованих пасажирів
Карманія	1
Ля Турін	40
Міннеаполіс	30
Раппаном	19
Цар	102
Наррагансет	29
Девоніен	59
Кроплянд	90
Гросер Курфірст	105
Зідліц	392

Більша частина пасажирів згорівшого корабля, се переважно імігранти, які їхали до Канади, а головно до її західних провінцій се є Манітоби і Саскачевану. Як довідуємо ся від місцевих агентів корабельної лінії Ураніюм, корабльом Вольтурно їхало кільканадцять пасажирів з Галичини правдоподібно Русинів. Листи погибших та вратованих пасажирів 3 класи ще раз не можна ще дістати. Коли наспіють певні вісти про саму катастрофу та погибших пасажирів, подаємо нашим читачам відомо.

Несупокій в Англії.

В Англії все ще панує заворушення з причини самоуправи Ірляндії. Заворушення ті прибирають чим раз грізніші та остріші форми. По всіх більших містах англійських відбувають ся бурливі мітінги не дуже густо часто приходить до бійки з поліцією. Заворушення обнимають чим раз ширші верстви народу і власти обавляють ся, щоби не прийшло до домашньої війни.

Участь в сих заворушеннях беруть посередно і англійські посельні з Канади та Сполучених Держав, які споживають гріш на свої руки, а навіть в случаю оружної розправи обіцяють висилати поміч в людях.

Видно, що і „холодно-кровні“ Англійці уміють горячити ся, не гірше від горячокровних народів.

Страшний винахід.

Італієць Signor Ulivi винайшов тепер прирад, при помочи котрого можна будо запалювати на дуже велику віддаль всякі вибухові матерії. Прирад сей полягає на переміні сьвітла в електричні дрогання, які доходять приміченої місцевости і запалюють вибухові матеріяли.

Значить ся, що тепер можна висаджувати в повітрє всякі твердині, кораблі і т. п. та спричинити спустошення в кождім місци, де лише находить ся вибуховий матеріял.

Винахідник сего апар[illegible] ту говорить, що його винахід зробить великий переворот в уоруженю військовім або прямо зробить війну цілковито неможливою. Уліві хоче свій винахід дати на услугу в першій мірі своїй вітчині, Італії, а опісля Англії.

Греки готовлять ся до нової війни.

Після послідних подій ладить ся Греція до війни. Усі резервісти дістали поклик, щоб ставились до своїх полків. Король Константин, що перебуває з королевою в Англії перервав свою подорож і поверта до краю безпроволочно.

Альбанці окружені через Сербів.

До Дейли Телеграф доносять з Білграду, що Альбанці на цілій лінії мусіли податись взад перед напором сербської армії. Серби добули місцевість Струга на північ від Охріди. Ціла територія Албанії очищена зайнята через Сербів. Альбанці понесли великі страти. Сім 8 міста попалені, населене утікло в гори. Альбанці боронились, як львы, однак мусіли уступити перед напором Сербів. Доносять також про походи турецького війська на дорозі до Сальонік і мають обсадити грецьку границю. Не так отже скоро буде мир на Балкані!

Нові посли з угорської Руси.

— В Мармороші відбули ся вибори в двох округах. В Кусті, де досі послом був Ласлав Негре, котрого іменовано мармороським наджупаном, вибрано новим послом д-ра Йосифа Ілейша. Др. Ілейш є — як доносить часопись „Наука“ — внуком руського сьвященика. Він є ученою людиною. Хоть учив ся в Будапешті, научив ся й руської мови та говорив до виборців нашою мовою. В Сиготі на місце А. Латора, що став публичним нотаром вибрано державн. секретаря міністерства судівництва Ліпота Валаса.

Підчас відслонення памятника Столипінови, що відбуло ся в Київі при участи російських офіціяльних осіб та націоналістичних депутатів, замічали депутати галицьких русофілів свое істнованє тим, що на памятник зложили терновий вінець із написю „Найбільшому російському патріотови — Підкарпатська Русь!“

Холера в Угорщині.

Холера в Угорщині ширить ся з кожним днем більше. Головно в полудневій Угорщині, в [illegible] чинить ся страшне спустошення, сильні спустошення між населенем. Також в Будапешті і околиці Мункачі заслабло богато людий на холеру.

Рівнож і в Галичині почала ся страшна недуга забирати ч и м р а з більше жертв.

„День поцілуів“.

В місточку Сейлем, Огайо, в Сполучених Державах відбув ся небувалий та незнаний ще в сьвіті „день поцілуів“. Іменно такожні дівчата продавали мущинам по улицях міста правдиві поцілуї по долярови „за штуку“. Найбільше поцілуїв роздавали молоді і гарні дівчата, бо на їх поцілуї був найбільший попит. Декотрі пани, особливо старі платили навіть по 5 долярів за один поцілуй і купували їх навіть по кілька разів. — В сей оригінальний, правдиво американський спосіб, зібрано в однім дни 40 тисяч долярів на будову шпиталю для жінок.

Пожар місточка.

В стейті Кентукі, в Сп. Державах згоріло цілковито місточко Вілінгстоун, в якого повітали лише купи попелу і згарищ. Близько 8000 людий полишилось без даху над головою і без средств до житя, позаяк цілий їх добуток знищив вогонь; причина пожару незвісна. Шкоди дуже великі.

Новий край.

Телеграми приносять вісти, що російські офіцири відкрили далеко на півночі нову, до тепер незнану, полосу землі. Ся земля находить ся на північ від Гренландії в околицях підбігунових. Після міжнародного права, нововідкриті краї належать звичайно до тої держави, до якої належать дослідники та відкривці. Після сього отже і нововідкрита полоса землі належить до Росії. — В канадійських однак кругах говорять, що ту землю відкрив скорше канадійський дослідник Стефансон, який ще й тепер перебуває на півночі, та від його чотирьох з наставником літа вістою, [illegible] нововідкрита країна [illegible] належить до Канади.

В Мексико кипить дальше.

В Мексико не перестає [illegible] Одна сторона готовить ся до нових виборів на президента, з другої знов сторони повстанці ані федеральні війська не покидають оружя з рук і при всякій нагоді бють одні других. Телеграми доносять то; раз про побіду війська федеральних, то знов про побіду повстанців. — Щоби оборонити німецьких підданих в Мексику, вислала Німеччина на мексиканські води один воєнний корабель. За приміром Німеччини хочуть піти і прочі держави. Се одначе не вішує для Мексико нич доброго.

Бури в Алясці.

Півостров Аляску навістила перед кількома днями страшенна буря з громами і [illegible], яка спричинила величезні спустошення в обсягу кількадесять квадратових миль. Буря уносила з собою все, що придибала на дорозі: доми, дерева і т. п. вихор перевертав і уносив з собою. Часописи доносять, що богато людий пропало цілком — правдоподібно дістали унесені бурею, а опісля потонулись в мори.

Ще про катастрофу на мори.

Головний агент корабельної лінії Ураніюм телеграфує з Ліверпуля, що на кораблі Вольтурно було досить ратункових човнів, та що ратунок — уневожливляла сильна буря і тільки тим можна пояснити собі таке велике число погибших.

ШІФКАРТИ ДО КРАЮ!

Як думаете їхати до Краю сеї осени то прийдіть і замовте собі шіфкарту у нас як найскорше а дістанете добре місце на шіфі.
Ми продаємо шіфкарти до всіх частей Европи по найліпшій шіфи і по найтаниих цінах.
Можете у нас післати гроші так, що сами відберете як прийдете до краю або змінити у нас гроші і взяти з собою.
Маємо завсігди запас австрійських Корон і російських Рублів.
Шіфкарта з Вінніпегу до Кракова коштує $70.60
„ „ „ Львова „ 73.00
„ „ „ Чернівець „ 74.50
Се ціни теперішні і можуть ся коли будь змінити.
Офіс отворений від 9 до 7 що дня, а в суботу від 9 рано до 9 вечером.
ALLOWAY & CHAMPION, LTD. 667 Main Street Winnipeg, Man.
C. GENIK, Управитель загр. відділу.

Вісти зі Старого Краю.

„Рідна Школа" — а польська [illegible]. Коли нам народ [illegible] ся і сам до закладання приватних шкіл. Поляки знали добре о сім, бо гадали, що ми не потрафимо удержати тільки приватних шкіл.

— Однак наш народ показав тілько жертволюбивости, що наші школи станули на тривкій основі. Минулого року нашим школам загрозив брак фондів через [illegible], які нависли над нами. Тоді браття в Америці прийшли „Рідній Школі" в поміч. Побачили Поляки, що ми легко сего року, тому зайшли нас з иншого боку щоб наші школи знищити. [illegible] Рада шкільна указ, що не дасть нашим школам права прилюдности.

Не знати, чи [illegible] на наших шкіл свою погрозу виконає, ми однак віримо, що в нашій рідній школі наша будучність, тому не опускаємо рук і йдемо вперед.

Новий і американські браття наші памятають на нашу „Рідну Школу" і дальше, бо і сей рік для старого краю належить і ми [illegible] голодом в очи.

Нужда учителів.

Тому що Сойм не ухвалив будженту, не могла Рада шкільна видати посади [illegible] і зараз 1000 учителів остали без хліба. Деякі з розпуки і нужди поповняють самовбійство, як приміром Обірка в Станиславові.

Борба з торговлею живим товаром.

Намістництво у Львові видало в тих днях обіжник до старостів і дирекцій поліції з взивом звернути пильну увагу на торговлю молодими дівчатами, яка в останних часах починає в Галичині грізно ширити ся. Обіжник наказує точну контролю над еміграцією жінок та припоручує поучити населене про небезпеку, яка грозить дівчатам в наслідок виїзду за границю і приймання там посад без попередних точних інформацій. Надто приказує обіжник звернути увагу на жінки та дівчата, що подорожують самі без опіки, а прибувши до якоїсь місцевости, довірчо там шукають поміщення та живуть при помочи несовісних агентів. Такі агенти використовують дівчата для брудних цілей і стоять звичайно в зносинах з торговельниками живим товаром.

Брак гроша.

Через воєнну завірюху настала криза грошева. Всі каси ощадности, почавши на ґрунтову іпотеку не уділяють [illegible] цілковито, а на векслі [illegible] дуже високий процент. Як хто може позичити на 10 процент, той має щастє.

Селяни попадають в розпуку. Щоби лиху бодай в [illegible]

[illegible] вибори [illegible] делегатів [illegible] „Сільський Господар" на Краєву Конференцію.

По [illegible] нараді 18 делегатів і 18 [illegible] удали ся депутацією до краєвого намісника В. Коритовського і зажадали від краєвого і державного правительства 1) негайної помочи в грошах для тих, що збіжа зовсім не зібрали, 2) безпроцентової позички для [illegible] на закупно зерна під засів [illegible], 3) розпочати роботи при будовах шляхів, доріг і будинків щоби найбідніші могли мати заробок, 4) відписання податку за рік 1912, а 5) відложення стягання податку за попередні роки.

Намісник обіцяв деякі жадання української конференції сповнити.

Знаючи однак польські порядки і польську справедливість, бодай ся що з тої обіцянки найбільше вийде так, як то кажуть „обіцянка пан [illegible], тепла [illegible] слово".

Кілько Австрія видала з причини балканських війн.

Австро-Угорщина не брала чинної участи в балканських війнах, лиш сего за самі тільки воєнні приготовання видала аж 350 мільйонів корон, отже таку суму, що і чинна участь в війні небулаб Австрію більше коштувала. Се [illegible] в готових грошах не вчислені тут [illegible] великанські страти, які людність Австрії понесла через економічну кризу, спричинену безнастанними воєнними приготованнями австрійського уряду. На послідній міністерській раді, яка відбула ся в сих днях у Відни, постановив австрійський уряд вимагати від парламенту узнання видатків на воєнні приготовання квоти 350 мільйонів корон. Крім сего має військова управа домагати ся від парламенту підвисшення числа рекрутів о 35,000 людий і підвисшення військових видатків о 50 мільйонів корон річно. Також і австрійська воєнна фльота має бути відповідно побільшена.

Бійка між салдатами і гімназистами.

До осьмої кляси холмської гімназиї принято ученика Калугіна, що пробував досі шести вже в десять гімназиях. Вечером дня 5 вересня гуляв він з товаришами по місті та зайшов до жидівської чайні. Коли Калугін попросив чаю, [illegible] заявив, що чаю нема. „Чаю нема але водка є" — сказав Калугін та показав пальцем на пяних салдатів, що сиділи за столом, тай загрозив [illegible] доносом до поліції. З сего стала ся сварня між гімназистами й салдатами [illegible] перемінила ся швидко в бійку. В бійці помагав салдатам якийсь фірман, що важко ранив двох гімназистів, Лісового й Куркевича. Лісовий, ра[illegible]

[illegible] арештовано.

45 мільйонів на фльоту

Австрія задумує побільшити свою воєнну фльоту коштом 45 мільйонів долярів. Сих грошей зажадає від правительства мініст. війни, які мають бути виплачені в протягу трох літ. За ті гроші має ся побудувати чотири величезні воєнні кораблі т. зв. дреднавти, які мусять бути готові до 1917 року. По укінченю сих кораблів, Австрія буде посідати вісім сих „морских великанів", а тим самим і морська сила зросте майже в двоє.

Будова нових воєнних кораблів для Австрії, викликала велике занепокоєнє в англійських політичних кругах позаяк там підозрівають що Австрія се робить під напором своєї союзниці Німеччини, якій знова розходить ся о се, щоби воєнну силу европейських держав на морі зрівноважити, а тим позбавити Англію дотеперішньої її переваги.

Уступлене Гецендорфа.

Через непорозуміня, які виникли між австрійським престолонаслідником Фердинандом, головнокомандуючим австрійського війська, а генералом Гецендорфом, який посідає великі військові здібности і злобув собі славу знаменитого полководця — сей послідний в коротким часі має уступити зі свого становища. — Се уступлене потягне за собою реорганізацію всеї армії та мобілізаційного пляну в цілій монархії.

На балканськім вулькані

„Свобода або загибіль!"

Вожд альбанських коробобників, славний отаман Малісорів Іса Болетінач, написав в листі до одного з своїх приятелів м. м. таке: „Виновником отсеї крови, що ллеть ся тепер у нас, є Европа. В часі моєї подорожі з Ісмаїлом Кемал-беєм по Европі розмовляв я з різними дипльоматами і говорив їм: Щоби серце Альбанії — простір Косово цілий замешканий Альбанцями, був відданий на поталу ворогам. Мимо приязного становища держав, що „чисто альбанські простори не мають приналежати Сербії" — нашу дорогу вітчину розшматовано. Всім Альбанцям прорвало ся серце, коли нашу область з 34 чисто альбанськими містами віддано в руки ворогам. А що діють ся в тій забраній нам нашій рідній стороні! Страшно — не до описаня. Богато наших людий повисло на шибеницях, від куль і багнетів сербських. Нашим братям в Малісорі замкнено торги з вивозом.

Сербські війська дійшли до серця Малісії, поселили в горах, читають на Малісорів як на дикого звіря. Ми [illegible] терпіли. Европа

[illegible]

Зріст [illegible]

Повстанє по сербсько-альбанській границі [illegible]. Коли досі [illegible] займало простору, котрі [illegible] Сербії, то тепер розширює ся воно і на ті землі, які Серби забрали безправно, то є простори Малісорів. По лона рішення Альбанці опустили ті стратегічні точки, котрі досі були в їх посіданю, бо сподівали ся що Сербія буде числити ся з лондонським договором. Однак Серби ті точки заняли, а навіть їх укріпили.

Тепер зачали ся до боротьби також племена Гашів і Красничів, обсадили гори на полудни [illegible]; повстанє звернене не лише проти Сербів, але й Чорногорців, котрі допускали ся на албанськім населеню в Бужані страшних жорстокостий. Також по сусідних землях, де лишень є сербські війська, [illegible]. Осмошню воєнну раду.

На сербських просторах [illegible] боротьба на лінії Дякова-Прізренд-Дібра. Альбанські добровольці під проводом Іса Болетіна, Байрама Зурія і Гали-бега борють ся з великою завзятостю. Гіляє уметь, що проти Сербії повстануть навіть ті племена, які Серби називали „помадкано Славян" і вимили свойих „земляками!"

Грецька добича на Болгарах.

Грецький міністер війни оголосив відомости про воєнну добичу Греків на Болгарах, на яку складають ся великого роду воєнне оружє і засоби живности. Отже: 108 воєнних гармат найновійшої системи, 58 старі гармати Круппа, 45.000 карабінів Маннера, 5.000 карабінів Мартінівого, 16.000 карабінів Мантлера і 609 коний. В Демірессар забрано Болгарам величезні маси муки, збіжа, кукурудзи, цибулі, цукру, і соли і консерв. В Серес і Драмі забрали Греки засоби живности вартости 10 мільйонів франків, уніформів і амуніції на 17 мільйонів франків, 200.000 франків срібла, 30 вагонів турецкої добичі, в якій 12 люк[illegible]

[illegible] вагонів, які [illegible] були султанови.

Нова угорська політична партія

Вже давно ішли чутки про те, що бувший міністер внутрішних справ, Юлій Андраші, оснує нову організацію нової політичної партії. Сими днями ся партія зорганізувалась.

В склад сеї увійшло сім [illegible] графа Андраші і декілька членів партії незалежности. За лідера партії вибрано графа Андраші. Урядові органи [illegible] до нової партії неприхильно.

Навіть, органи ради шкільної [illegible] на неї.

На думку Кошута і його прихильників, нова партія розділить та ослабить опозицію і буде корисною для правительства.

Справа афонских черців.

Князь Урусов, посланий міністерством на Афон для розслідженя справи афонських монахів, вже вернув. Перед виїздом Урусова до Петербурга вивезено з Афону 30 монахів, які були заявили вірність [illegible] Афону.

— Американський міліонер І. Вільсон постановив виховати свого приятеля свою в цілком демократичний спосіб, щоби він не знав про богацьку гордість і зарозумілість. Між [illegible] його на товариша [illegible] і забави [illegible], який має носити таке саме убранє і бути товаришем [illegible], а по 15 літах стати його слугою. Чи сей послідний плян Вільсона удасть ся [illegible] будучність. На [illegible] син його дуже подібен свого чорного товариша [illegible] забав.

П. Н. АЛЕХНО.

Русько-Польський заклад фотографічний, [illegible] — Автомобілі для [illegible] по $3.00. Заходіть в потребах до мене на адресу

376 Selkirk ave.

Телефон: St. John 1794.

Winnipeg, Man.

Увага!

Поручаємо увагу всем землякам, щоби свої листи та посилки до нашої часописи адресували так:

CANADA
261 Fort Str. Winnipeg Man.

ПЕРЕЧИТАЙТЕ УВАЖНО

У Львові виходить нова українська газета, з численними образками, п. н.:

„Добра Новина"

народна часопись, посвячена ширенню просвіти і науки та суспільним і господарським справам. „ДОБРА НОВИНА" призначена для широких народних мас. Подає в найприступнійшій формі статі просвітні, популярно-наукові, суспільні і господарські, вісти з бічного політичного житя, важнійші події з цілого світа, вісти з краю і заграниці, поради і поучення, образки, повісті, оповіданя, вірші, сьмішинки, загадки і т. п. „ДОБРА НОВИНА" виходить [illegible], а вийдн буде виходити кождого тижня. „ДОБРА НОВИНА" коштує на цілий рік: в Америці і в Канаді 1 доляр і 50 центів. Кождий передплатник „ДОБРОЇ НОВИНИ" дістає при газети 4 книжки на рік (в тім календар). „ДОБРУ НОВИНУ" повинні заповнити собі всі товариства, комана читальні і кожний, хто тільки вміє читати. Число на оказ посилає ся [illegible] кождому, хто пришле свою адресу [illegible]. Гроші і письма для „ДОБРОЇ НОВИНИ" посилайте на таку адресу:

„Добра Новина", у Львові, улиця Сикстуського ч. 43 (Lemberg, Austria.)

ГАРМОНІЇ!

Віденськи гармонія
7 клап, 6 басів $7.00
21 клап, 8 басів $8.50
Сталевий голос $1.00
10 клап, 2 баси [illegible] $3.75
10 клап, 4 баси $4.75

[illegible]
850 Main Str.
Winnipeg, Canada.

КУПУЙТЕ ШЕРИ
в Руській Видавничій Спілці
яка видає
руську тижневу часопись „КАНАДУ"

Інкорпорований капітал Руської Видавничої Спілки виносить $20,000.

Шери продають ся по $1.00 (одному долярови) одна.

Кождий Русин повинен купити собі шер в нашій Спілці і стати членом нашого видавництва та інтересувати ся його розвоєм.

По всякі інформації пишіть на адрес:

„CANADA"
261 Fort Str. Winnipeg, Man.

Ширіть і передплачуйте часопись „КАНАДУ."
Передплата виносить тілько $1.00 на рік.

Педагогія виховників поляків і канад. лібералів.

(З приводу засудження І. Джигала).

17. вересня ся рік на самім початку шкільного року, коли молодіж трохи одушевлена до шкільної науки, видав суд львівського трибуналу засуд на українського студента учительської семінарії, Івана Джигала, якого молодого хлопця засуджено на 14 літ у вязниці.

Історія се стара: її коріня треба шукати ще в атентаті Січинського. В р. 1912. у [illegible] семінарії ученик Чорній проламав між товаришами виліпку з фотографією матери Січинського. Довідав ся про се новоспечений польський педагог Бутковський, відсунув польського ученика, аби від нього у Чорнія одну виліпку і в сим донесом злочину Чорнія побіг на шкільну конференцію, а вріш інквізиторів засудила молодого проступника на вигнанє зі всіх шкіл Австрії. Наслідки сего недоладнього поступку учительського збору і ц. к. Ради шкільної крайової був фатальний: Чорній в розпуці відібрав собі жите. На його похороні, що відбув ся в товаристві [illegible], впали слова, які на все запечатав ся в серцях молодої громади нашої, яку розпинають польські герої вже цілі століття. Неодин хлопець поставив собі питанє: Невже се школа? Учитель відвертає ученика, все він виявує свого товариша, а відтак ломить екзистенцію молодого хлопця за те, що він сповняв на свій погляд патріотичний обовязок, закликав ся до громадської роботи.....

І защо? через віщо? По причині спеціальної ненависти, яка затроїла цілий народний організм польський і всякнула вже навіть у шкільну систему, закинули державні школи. Невже се задача школи? Невже се не заперечене цілої стати і для она була то школа? Оце такі думки будили ся в серцях молодіжи, що зложила до свого товариша і вернула до шкільних мурів, зі свідомости, що вертає не до святині науки, але до тюрми, в якій польські носіями нароють їх за се, що вони проявили ся синами України, що не хотять стати Юдами і що у своїх молодих серцях гріють любов до своєї вітчини. Вернула до школи, проголосили передне на свій погляд жертви сеї отрутної галицької педагогії палкий протест і зневаною, що [illegible] насильства не вибить в неї сего найблагороднійшого почування, яким є любов до свого народу і своєї мови. Вернула помім своїх польських товаришів що увінчали свої чола вінком нової побіди, бо при помочи підлого доносу позбули ся одного сина зненавидженої ними України. А ті чесні товариші [illegible] відсоту і відчальність [illegible] ступок і за поступок свого учителя, утворили „[illegible] року" сторону для свого заслуженого патріота і берігли його [illegible]. А герой від днів в якім сьвятив тріумф своїх [illegible] товариш, [illegible], не пристане борщем і горем.

Яка се ще підле! Яка підле, вишче і огидне! Педагог затроює молоді серця своїх учеників, учить їх доносу і шпіонажі, вчить ненависти, до сих, що сидять з ними на одній лавці, доводить жертву своєї ненависти до самовбійства, а відтак позволяє аби творила ся бойка [illegible] з одної части класи проти другої половини, а сам носить револьвер на своїх учеників! Ось до чого доводить галицька шкільна система! Се вже не школа науки і характерів, а розбійнича яма, кубло гадюк, що затроюють молодіж ненавистю.

Але на сім не кінчать ся подвиги польського педагога і героя. — [illegible] українських учеників польськими товаришами і учителями стає в сій школі системою, а ненависть польських наглобів до „гайдамаків" плодить систематичне переслідуванє останних. І сипають ся на голови наших дітей а в слід за [illegible] і славні галицькі „звійки". А рекорд злобуває [illegible] Густав Лидар Бутковський [illegible] казала, що сей педагог одного дня переплтав усіх Русинів в класі і всім „свиньи" звійки; не питав ані одного поляка; що сей подвижний і просвітитель назвав ся на наших хлопців як скажений і з піною на устах ревів до наших: „шубравці, лайдаки, я вас научу!" — що на просьбу Джигала, аби его питав, щоби він міг собі поправити злу ноту, заявив, що буде його питати, але доброї кляси йому не дасть; що одному ученикови [illegible] в класі, що постарає ся о се, аби він вилетів зі школи. Ось до чого доводить шаленійша ненависть і охота виховувати при помочи школи звичаїв, як не в добрий, то навіть в негальний спосіб.

І перебрала ся міра терпеливости нашої молодіжи яку польський розбишака при помочи своїх поплечників старав ся терором і насильством загнати у польську стайню. Іван Джигала, один з сих [illegible] яких Бутковський збиткував ся найбільше, не міг бути тільки пасивним глядачем і предметом наруги і насильства сего вирода. Він помощив його трупом в сій класі, в якій науку і етику заступила оргія внеспольської ненависти і репреси, шпіонажі, доносу та кривди. Полег польський лидар „на [illegible]" і збогатив число великих і заслужених мужів „мучеників народів" Польші. [illegible] Та серце краєсь, коли [illegible] думати, що молодий [illegible] вступає [illegible] житя [illegible] гробу на 14 літ і то за [illegible], який [illegible] стоять на сторожі любови, етики, [illegible] і справедливости. І як тепер будуть сидіти поруч себе з одного боку [illegible] з другого боку ті, що [illegible] зломали до гробу, а другого відпровадили до тюрми на чверть [illegible] житя? Як будуть вони слухати своїх учителів слова про правду, чесноту, мораль, добро?

А тепер [illegible] оком [illegible] одну часть канадійської суспільности, на т. зв. лібералів і пр[illegible] шкільній політиці у [illegible] до неанглійських націй. Візьмім до рук [illegible] часопись. Чи є яка ріжниця між ліберальною пресою [illegible] коли вона [illegible] про [illegible] пресою [illegible] посіпаків, що затроюють своїми шкільними [illegible] до знутблення нашого народу цілу шкільну галицьку систему? [illegible] і одні і другі голосили [illegible] чужинців, а спеціально на нас, [illegible] шкільну хрестоношу; і одні і другі [illegible] тими самими аргументами, голосячи у своїй безличности і ігноранції, що нашого народу і нашої мови не було і нема; і одні і другі кидають на наше учительство підлі клевети, що воно необразоване і неінтелігентне; і одні і другі [illegible] читачів, що в наших школах уровень науки стоїть дуже низько; і одні і другі стремлять до усуненя наших шкіл і відібрання нашим дітям спромоги учити ся своєї мови. А одні і другі доконують насильства в ім'я культури, в ім'я просвічення вищого народу, що за перфідія! яка безличність! — Справді канадійські „лiберали" найшли ся чудово поруч [illegible] посiпаків, що вже нераз і не два замарали руки кровою наших мучеників. Нехай же надіють ся таких самих результатів своєї культурної діяльности. Во хто сіє вітер сей збирає бурю...

Своїми безвисетними [illegible] в часописах [illegible] наші школи і нашу мову розпалюють невволіберальні у Англійців [illegible] ненависть до нашого народу, а з другого боку будять серед нашого народу огірчене і нехіть до англійської культурности, яку ми раді б собі присвоїти, як присвоюєм собі культуру иньших народів, — але не під ляскіт батога і з поперпованем своєї рідної мови і культури, але добровільно з відчуваня і розуміня власної духової потреби. Нагінкою на нашу рідну школу і мову обдаровує нас вже гнила Европа, що є терепом ненависти і шовінізму. В Канаді ми бажаємо дрібку підпаму і відпочинку від [illegible] польського: „nie pozwalam" і чорносо[illegible] [illegible] і послушность". І будемо почувати ся господарями [illegible] Канади, [illegible] прапор прогресу, правди і волі. Шкода, яка зьвісить прапор деспотизму, насильства над неанглійськими народами і шовінізму, нас певно до себе не зьвабить. Бо з культурою і народною насильством і шовінізмом [illegible] рало.

Всячина.

З ІСТОРІЇ ЛЕТАРГУ.

Буває [illegible] що людей [illegible] не пробуджують ся довгий час і тоді кого не можна відними способом розбудити. Такий сон звуть сном летаргічним або летаргом.

Ось кілька звісних випадків такого сну:

На острові Онуво [illegible] Шведії заснула в 1875 р. Кароліна Олсон і спала аж до 1907 року. Сон такий найшов коли занепала на здоровлю. Всі старання лікарів, щоби її розбудити, були даремні. [illegible] штучно. Коли [illegible] була [illegible] здоров на тілі і душі.

В Міннесоті один Німець спав 22 роки. Пробудивши ся був ослаблений, та скоро був здоровий як треба.

Маргарита Бовеная заснула 1883 р. маючи 21 літ і спала 20 літ. Зі сну не пробудила ся зовсім.

Лікарі знають випадок де жінка по 17 літнім сні пробудила ся на голос дзвін[illegible], яким кличуть на обід.

Подібний випадок став ся [illegible] жінці в Европі сну пробудила ся на голос пожарничого дзвінка. Пробудивши ся памятала все з перед 17 літ так, якби се було вчера.

Та найбільше спала жінка господаря в [illegible] Бургас. Спала она 31 літ і через весь час доглядали її лікарі, з яких богато приїздило з далеких сторін. Всякі способи, щоби її розбудити, були даремні.

Донерка по 31 літах сама пробудила ся. Память її була така сьвіжа і повна, що памятала все, навіть з дитинячих своїх літ.

То бувая, що такий сон тревав короткий час, кілька тижнів, або і меньше.

Сьвіт в цифрах.

Після обчислень центральної географічної канцелярії в Лондоні представляє ся сьвіт в слідуючих числах:

Части сьвіта: 1) Европа має 440 мільйонів мешканців; 2) Африка 127 мільйонів; 3) Азія 854 мільйонів; 4) Америка 167 мільйонів; 5) Австралія 53 мільйони.

Разом на цілій земській кулі мешкає 1641 до 1685 мільйонів людий.

Скількість населення в поодиноких державах.

1) Англія (разом з кольоніями) 410 мільйонів мешканців; 2) Хіни 355 мільйонів; 3) Росія 170 мільйонів; 4) Сп. Держави 99 мільйонів; 5) Франція 82 мільйони; 6) Німеччина 78 мільйонів; 7) Японія 62 мільйони; 8) Австрія 50 мільйонів; 9) Голяндія 44 мільйони; 10) Туреччина 38 мільйонів; 11) Італія 36 мільйонів; 12) Бельгія 27 мільйонів; 13) Гішпанія 20 мільйонів.

[illegible]

До пана Матвія прийшов його знакомий, пан Лука і запросив його до себе на вечер. Матвієва жінка [illegible] була люта, [illegible] тому [illegible] своєму мужеви іти. Пан Матвій був упертий а його жінка ще більше. Надійшов вечер. Гості зібрали ся у пана Луки і бавили ся знаменито при кількох [illegible], лиш пана Матвія як не було так не було. „Що за причина?" — подумав пан Лука, — „що він сюди не прийшов? Ага, видно жінка не пускає; треба іти до них сейчас, тай просити обоє". Прийшов пан Лука до дому свого сусіда, увійшов в кімнату і станув як окаменілий: на одній кріслі до гойдання сидів пан Матвій і [illegible] в другім кріслі до гойдання сиділа Матвієва жінка і про[illegible] на всі заставки. А знаєте чому? Ось [illegible] Матвій хотів [illegible] „[illegible] до кума", — а дав [illegible] пан Матвій. А Матвієва жінка [illegible] „Як [illegible]" [illegible] перетягали себе взаємно.

Циганський Хрест.

Стоїть Циган на сьвіту,
Мужик приходить —
„Чи не хочеш та хреста?"
Мужика питає.
— „Чом не хочу? — каже [illegible] той
„То [illegible] десять грошей,
Будеш [illegible] хрест
Хороший, хороший!"
Дав десятака мужик,
А Циган на штуки:
[illegible]
І розкинув руки,
І легенько утече,
Утек тай регоче:
Ото, каже, тобі хрест
На сьвіту, [illegible]!"

Dominion Ticket Office
703 Main Str. Winnipeg, Man.
Phone: MAIN [illegible]

Продає шифкарти до всіх частий сьвіта по дуже низьких цінах.

Вимінює гроші по найдешевших цінах (2 центи від доляра).

Пересилає гроші телеграфічно.

Пересилка мала чи велика — коштує лише $1.50.

L. C. SMITH & BROS.
машина до писаня.
ДОВГОТРЕВАЛА — ЗНАМЕНИТА

найкраща в сьвіті машина до писаня.
Найновійша конструкція.
Зручна, робить без галасу, акуратна і тревала.
The Smith Visible Typewriter Co. Limited
20 Princess Sreet Winnipeg.
Phone: Garry 4975.

РОДИМЦІ!

Єли хочете їхати до старого краю, або хочете спровадити своїх кревних до Канади то приходіть до C.P.R.-ського офісу до головних агентів

A. CALDER & SON.
БАНКИРІ
663 Main St. Winnipeg,
MANITOBA

Ми наємо ощадницю і приймаємо гроші від доляра до тисячі і даємо та платимо процент.

П. А. Каракоцюк єдиний укр. представитель.

КАНАДА

часопись просьвітна, економічна і політична виходить кождого тижня у вівторок.

Видавці: Руська Видавнича Спілка в Канаді.

Річна передплата $1.00
За границею $1.50
Поодиноке число 5 ц.

Адреса Редакції і Адміністрації:
„КАНАДА"
261 Fort Street
Winnipeg, Man.

CANADA
Ruthenian Weekly

Published by RUTHENIAN PUBLISHING CO. Ltd of CANADA
[illegible] — editor.

Subscription Per Year $1.00
Foreign Countries $1.50
Single Copies 5 ct.

For advertising rates and all business matters address
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd.
261 Fort Str. Winnipeg, Man.

УВАГИ.

НАХАБНІСТЬ „ФРІ ПРЕСС".

Вінніпеґська ліберальна „Фрі Пресс" захопилась конечно, за всяку ціну, нести, аби ся о виживене руських та польських учителів з двомовних шкіл в Манітобі, як се зробили ліберали в провінції Альберті.

В своїй глупій злости не минає вона нічого, щоби лише осягнути свою ціль; глупота безвичність і їм подібні „чесноти" — отсе оруже лібералів проти нас та наших шкіл.

„Фрі Пресс" має лише викидати нас що неправдою є се, що наші учителі перед вступленєм до семінара в Брендоні учащали або до тутешних публичних шкіл або мають середне образованє зі старого краю, як ми о сім згадували в однім з попередних чисел нашої часописи, та що ще перед вступленєм до згаданого семінара мали бодай початки англійської мови...

Пишучи такі закиди, хоче „Фрі Пресс" сказати своїм читачам, що наші учителі не то, що не уміють говорити по англійськи, але се прості анальфабети, які ніколи до школи не ходили і не уміють ані читати, ані писати не то по англійськи, але навіть по свому.

Ви панове фермері маєте найліпшу нагоду пересвідчити ся, чи „Фрі Пресс" говорить правду... Зайдіть деньбудь до своєї школи та подивіть ся.. кроме й справді ваш учитель анальфабет не вміє ні читати ні писати... коли ж справді замість того, щоб він учив ваших дітий — то ваші діти учать його читання, письма та англійської мови? Ідіть та подивіть ся, а переконаєте ся самі о правдивости лібералів та їх органу „Фрі Пресс"...

„Само... значить і само він дре".

Читаючи оплак „Фрі Пресс" та глядячи на роботу і поступки лібералів, ми побачимо, що їх крики та поступки проти наших шкіл та учителів нічим не умотивовані — противно, коли добре приглянемо ся їхній роботі, то побачимо, що власне те, що вони закидають нашим учителям в цілости їх учителів, аньо вони пописували на місце наших противних... Се певна річ, що перший ліпший нам учитель, який має середнє образованє і бодай вчасти знає англійську мову а до того ще має кількалітну учительську практику, — є більше компетентним і має більше даних до учительованя, до науки дітий та виховання їх на добрих горожан краю, — як який небудь бос, або пастух, якого наставлює міністер Бойл, або всякий подібний, а який про науку не має найменьшого поняття, а тільки впроваджує між дітий деморалізацію. — „Фрі Пресс" побачила, що в Манітобі по трох літах науки в семінарі виходять учительовати — а чому „Фрі Пресс" не оглянеся та не подивить ся на Саскачеван, де ученики обнимали учительську посаду по місяцях? Чи Саскачеван, що иньшого? Чи в Саскачевану не мають виховати горожан краю?

Не розходить ся нам о лиш о се, чи час науки в семінари буде тревати 6 місяців чи три роки, бо, (нехай ліберали собі запамятать!) руські хлопці суть так здібними лінґвістами, що потрафлять научитись і говорити мовою, якої навіть сам редактор „Фрі Пресс" і за пять літ не навчить ся...

Ходить нам тільки о се, щоби предоставити людям ясно, що ліберали не руководять ся справедливостю, що їм не розходить ся о компетентність і кваліфікацію учителів, [illegible] хотять закрити свої наміри [illegible] говорене про виховане добрих горожан — се тільки [illegible] людям очи тільки фальшивим фабрикацій і звертанє в сю або иньшу сторону людської опінії, при помочи якої хотять здобути собі власть і в Манітобі.....

Ліберали з одної сторони говорять про виховане добрих горожан, а знов з другої сторони виганяють учителів, підчас коли десятки шкіл не мають відповідних учителів, а знов десятка громад не мають ще до сього часу зорганізованих шкіл і діти одних і других громадян ростуть майже без ніякої науки і виховання та дичіють серед диких канадійських степів... Чи для лібералів кращими горожанами будуть неосвічені анальфабети без ніякої науки і виховання, як ті, яких научать і виховають наші учителі? З писання у „Фрі Пресс" ясно виходить, що для лібералів кращим горожанином буде послідний дурень або тільки ліберал, ви думаючи мудрий горожанин Русин або консерватист.

Не о знанє англійської мови, не о учительську кваліфікацію, не о добрих канадійських горожан старає ся „Фрі Пресс" і ліберали, але тільки о власні інтереси партійні, о здобутє власти, по здобутю якої могли б дальше практикувати свої [illegible]

Нехай буде і осел аби лише з ліберальним цертифікатом.

„Фрі Пресс" пише дальше, що наших учителів, які покінчили вісім „ґрейдів публичної школи, можна на пальцях почислити; значить ся, що мають цертифікат покінчення публичної школи, а прочі такого цертифікату не мають.... „Фрі Пресс", як видно з сего думає, що цертифікат [illegible] папери дає часописи ще і [illegible] і знанє і кваліфікацію і все проче. Для „Фрі Пресс" все одно чи чоловік знає що, чи ні, аби тільки мав кавалок паперу, що виказує ся цертифікатом, а потім нехай він собі буде і послідним туманом... Нехай буде і осел, або тільки відбув вісім ґрейдів та дістав цертифікат... Ми однак знаємо, що повно учителів і з цертифікатами ліберали в Альберті виганяли з учительських посад, а се ясно вказує, що всяка писанина у „Фрі Пресс", се чисте крутарство, яким оправдує ся нападки проти нас та консервативного ряду в Манітобі, що відносить ся прихильно до наших учителів та шкіл.

„І Богови свічку і чортови огарок".

Хтоб думав, що „Фрі Пресс" тільки ганьбить нас та наших учителів, той грубо помилив би ся... „Ф. Пресс", хитра, вона знає, що як буде Русинів лише ганьбити, тоді пропали для лібералів всі руські голоси при виборах... Щоби отже підлурити Русинів, та позискати їх свою „великодушність", знає і для нас „огарок", себто містить в оцім кутку „Руські [illegible]"; нехай, кажуть, видять, які ліберали прихильні та як дуже дбають про Русинів... Очевидна річ, Русини цілком тому не противні, що „Фрі Пресс" їх незабуває, однак всякими хитрощами та „огарками" певно не дадуть ся збаламутити, але будуть відплачуватись всім „заслуженою монетою".

ЗА „ПАНІМАКОВ" ФРІ ПРЕСС ЛІЗЕ Й „КАН. ФАРМЕР."

Хто читає „К. Фармер" міг ще перва побачити, що К. Ф. не остаєсь в ні одним кроком по заді, а перше в своїм ворогованю та нагинуванню ся на руських учителів, навіть перевисшає англійську ліберальну пресу. Кождий міг перечитати, як „К. Фармер" виказывав поступ лібералів в Альберті, а головно міністра Бойля, за те, що сей прогнав руських учителів, а дальше похвальні гимни для [illegible]кофіла Шандра і т. п. — Щоби однак заминити людям очи та закрити своє вороже становисько до Русинів, не вір „Фрі Пресс — робить „К. Ф.", як кінець наже „eine gute Miene zu dem boesen Spiel" (добру міну до поганої гри), та більше над тим, чому то міністер просьвіти в Манітобі П. Колдвел не дає для руських дітий у Вінніпеґ руського учителя. — Ми є певні,що найбільш котрий небудь з наших учителів, а навіть і сам редактор „К. Ф." чує ся в силі учити в міських публичних школах, та поробив старання о його принято, то певно, що ані міністер Колдвел, ані шкільні власти в Манітобі, не були б сьому противні, а дальше місце такому учителеви, хочби навіть і самому редакторови „К. Фармера."—

Виганяння отже „К Ф." се нич иньшого, як лише просте ошуканьство, та злобний насьміх над почуваннями руського населеня! бо сейчас „К. Ф." справді розходило ся о руських учителів, то він [illegible] виступив-би против них, та не кидав-би лібералів за прогнанє тихже самих учителів, а так само і всего руського населеня ... Роботу отже „К. Ф." не можна інакше назвати, як лише: ренеґатством, ошуканьством, [illegible] слід як найострійше і на кожнім місцю пятнувати!

Ліберали божеволіють.

Хто читає ліберальний орган „Фрі Пресс" той в часі [illegible] мусів завважити під заголовком Polish Ruthenian Teachers такі слова:

„...хто докаже що русько - польскі учителі двомовних шкіл в Манітобі, учили ся в публичних школах або; [illegible]

Однак, що вони таку кваліфікацію посідають — є неправдою..."

Я до сього часу думав ся на те, що пише „Фрі Пресс" цілком обоятно, не хотів мішатись в політику аби не бути [illegible]

[illegible]

в її нападів, ані в нападі головно в нашу сторону, — виходить що небезпека краю лежить тільки в нас. Коли вони так строго тримають ся того принципу, що „який учитель такі діти а які діти така держава, то чому вони не звернуть уваги на деморалізацию альбертійських [illegible] учителів „змеків"? Учителі і читачі, я не пишу з горячки, ані не маю на думці ліберальної партії. Я маю на гадці ліберальних дурнів, фанатиків [illegible]. Ми [illegible] опінию молодого покоління [illegible] старших. Ми маємо повне право оборонити себе від таких брудних нападів мусимо постояти за другими, бо наш чоловік „Фрі Пресс" не читає і не знає, хто про него що думає. Знаємо, що ми не уміємо по англійськи є фальшиві, бо кождий признає що учитель знає по англійськи, а хоч не може говорити плавно то не для браку знаня, але тому, що думає більше чим думає по Англійськи.

Не думайте панове, що говорити плавно по англійськи легко.

Чоловік, щоби добре говорити, мусить бути вихований в [illegible] і мусить жити в їх атмосфері.

Ми повинні і мусимо учитись по англійськи, але чи ми [illegible] як Англієць? се біда, в [illegible] треба [illegible] англій-

Дістаньте безплатну ФАРМУ

в великій канадійській провінції

МАНІТОБІ

де

панує добробит.

Манітоба є славною через свою богату землю, котра родить найкращу пшеницю в сьвіті, а також і всяке друге збіже — овес, ячмінь і т. п. — і найкращу огородину в сьвіті.

Манітоба була першою провінцією Західної Канади, що оселилась поселенцями, а будучи найдавнійше поселеною она дає нагоду до успіху своїм поселенцям. Телєфонами, дорогами і т. д.

Кождий фармер, що займає ся мішаним господарством і плекає худобу, безроги, вівці і коні, або огородину і молочарські продукти, має найбільший ринок в Західній Канаді. Все що фармер продукує зараз [illegible] ся і [illegible] по добрій ціні місцевими купцями.

Безплатні Гомстеди, що складають ся з 160 акрів, розлажуть ся поселенцям [illegible] і богато Русинів вже почали фармерство на сїй землі і тепер стають на добрім становищи.

Коли хто не хоче зараз розпочинати [illegible] на своїй фармі [illegible] добру плату. Опісля побудува практики може мати свою власну фарму.

Манітоба має ще десять місць на тисячі поселенців, бо Манітоба є дуже велика країна, рівна кількома европейськими провінціям взятим разом. Приходіть до Манітоби і будьте незалежними.

Напишіть ще нині за гарною ілюстрованою книжкою про Манітобу. Она вам буде вислана БЕЗПЛАТНО если ви напишете до:

Department of Agriculture
Winnipeg, Manitoba, Canada.

[illegible] щоби провадити [illegible] і торговлю з другими, [illegible] страчене часу на те [illegible] научитись [illegible] се є конечне.

Я сам був учителем і [illegible] дітий граматичних [illegible] Учитель, який був [illegible], тратив час [illegible] учив дітий над вимовою „the". [illegible] по англійськи, хоч і [illegible]

[illegible]

[illegible] сполучені наші слушні змагання.

І. Басараб

Читайте і передплачуйте „Канаду"!

[illegible]

МАЛПЯЧЕ ЗЕРКАЛО.

(Листи з Канади і про Канаду до „Канади")

II. Лист

For sale.

Дивна ся Канада. Куди не кинеш оком, скрізь побачиш одну етикету: for sale (на продаж). Кожда пядь землі, кождий дім, кождий предмет нашлесь сею етикетою. Ніхто тут не хоче з нічим мати ся на довго; кождий гонить за готовим здобутком, кождий хоче обдурити другого, спролати нову [illegible] в солені гроші, а купити в другого за чинебудь. Один другого старить ся перехитрити, забуваючи про се, що є такими самими людьми [illegible] противна сторона.

Нема нічого постійного під сонцем... Се мабуть девіз всего канадійського громадянства і тому все тут без впину переходить з рук до рук, все виставлене на продаж. Не виключаючи совісти і переконань. Коли-б ви в Канаді на когось [illegible], коли-б ви вірили його словам, його ділам, його [illegible], то ви були-б дуже наївним чоловіком. І скоро [illegible] пожалі-б [illegible] своєї наівности і віри.

Наші люди, скоро тільки станууть на канадійській землі і скинуть зі себе [illegible] рубаху, як [illegible] називають ся. „Ми ж народ поступовий" і здібний до еволюції... То [illegible], що добре на тім [illegible] продають ся, як [illegible]; так було споконвіку, так буде мабуть „до скінчення віра". І наші [illegible] перейняють ся тільки сим, що наші Канадійці [illegible] собі [illegible]. Перейнають ся грубість, брусоватість, [illegible] в собі і [illegible] до всего, що ріже, а що найважнійше [illegible] в свою часу, [illegible] душу, хитріть і купецьку вдачу. „For sale!", — так і носить кождий [illegible] на чолі. Хто дасть більше, сему я продам ся. Я був вчера атеїстом: се нікто не видить. Ви християни — я від сей хвилі вам. Кілько за мене дасте? — Я був перед полуднем пресвітеріяніном. Надходить пора обіду. А що, як би так мати католицький обід?... а на [illegible] ліберали; [illegible]... Від нині я консерват. Як думаєте [illegible] добре при столі консерватів? — Мені [illegible] потребує [illegible]; не чуди ви, чи я кому потрібний? Ви, пане, чий? В мене в кишені „Free Press" і „Telegram". Мені все одно; я лише жити і хочу [illegible] — Жите.

І творять ся партиї і [illegible] в несвідомість. [illegible] ся двох-трох людий; закладуть „бони", вивісять напись „for sale" і дожидають купця. Трафить ся другий, купить товар, і [illegible] і пробує на торговиці сьвіжий [illegible], що торгує тими [illegible] в тому адвокати національних [illegible] робітничих інтересів. За зерно [illegible] опікуни народу одиниці, родини, цілу громаду. Кілько то разів не запрошали ці адвокати своїх братів різних розбишацьких компаній, що дороблюють ся на [illegible] нашого мужика [illegible]! Кілько гроша, приватного чи громадського не втонуло в [illegible]! Кілько комітетів і [illegible] над [illegible], щоби нашого фармера чи робітника [illegible] роботи, що [illegible] в руках [illegible]! І можете наші обіцянки [illegible] горами [illegible], можете розпинати ся за него, можете класти ся на всі сьвятощі — вам ніхто не повірить. Бо і як не повірити, коли на дверях кождого тутешнього діяча висить злобна вивіска: for sale? [illegible]

А совість? етика? — Доброзвіл! в Канаді сї етики не істнують... [illegible] від виборів, а тоді вона [illegible] в стану, в совість людий [illegible]. Як побачите [illegible] батьків народу, що біжуть, задихуючись, на всі сторони сьвіта і вигукують: for sale! — Як побачите всі вистави їх адвокатських будок [illegible] сею злощасною написею — щойно тоді вам отворять ся очі. Хоч впрочім не треба [illegible] сего прапору для того, хто має добрий зір, хто не короткозорий. Во на українській [illegible] цитація. Возьміть в руки кілька тутешних часописей. (А їх тут тьма-тьменна; більше чим утрамотних людий). Всі вони переповнені від початку до кінця самими купецькими оповістками, себто простацькими заявами, які не є нічим иншим тільки купецькою працею плачених підприємцями факторів, що [illegible] в стайні своїх хлібодавців покірних овечок до стриженя.

Скачи, враже, як пан каже... Се знають канадійські журналісти і сего придержують ся: [illegible] ні крок... І тут проявлясь вся їх мудрість. Бо за хліб в Канаді не так легко, як би думав [illegible], що перечислене на Галицькій почті громові перекази, що приходять сюди з канадійського Ельдорадо.

Нашої ціли не має майже ні одна наша канадійська часопись. Можете котрунебудь з них читати цілий рік „від дошки до дошки — в [illegible] не второнасте, якої держить ся вона програми. Во і [illegible] вичитати програми від часописи, яку редаґує чоловік, або люди що сами не мають вільної програми, хіба бажане натерпути до своєї кишені як найбільше доларів; [illegible] становиско, бо [illegible] вивіска „for sale"? Бо хоч вправді всі сі часописи продані зараз з першим порядковим числом, то все-ж таки може ще трафитись нагода, чи купець котрий дасть більше. На раві треба служити двоюсь, але служити тільки „за нашиму". І тому тутешні газети редаґовані страшно не збало, без плану, [illegible] і без толку. Як кожда робота, що робить ся тільки до часу; як всі хати, будовані [illegible], що не можуть стояти дальше як до часу їх продажи.

Вісти з Канади.

Побіда консерватистів.

Ліберали програють дальше.

Верботу відбули ся доповняючі вибори в Chateauguay Que., відтак наш консервативний кандидат James Morris побідив ліберального кандидата H. Fisher-a більшостю 144 голосів. — При сїм належить додати, що до сього часу в Chateauguay виходив всегда нормою ліберальний кандидат і як при теперішних доповняючих виборах такошні вибори вибрали консерватиста більшостю 144 голосів.

Щоби ратувати се місце для лібералів, прибули до сього округу майже всі ліберальні посли, які находили ся на сході з самим провідником лібералів Лор'єром. Не помогли однак [illegible] і з бесіди на передвиборчих вічах та заятова добути для себе се місце [illegible] більше не поборов їх обіцянками і заявові ся проти лібералів.

Вислід виборів в Chateauguay показує ясно, як на долоні, що ліберали програють на цілій лінії та що канадійські горожане хотять раз на все покінчити з їх політикою і господарною, як [illegible] для населения та розвою Канади. Належить сподівати ся, що за прикладом виборців в Chateauguay підуть і виборці других округів, та дадуть належиту відправу лібералам.

Видатки на поліпшеня доріг і иньших публичних робіт в Манітобі.

До кінця серпня сего року видала провінція Манітоба 158,539 доларів на будову і улучшене доріг та иньші публичні роботи в сій провінції. Всі сі роботи виконувано на розпорядженє п. Колдвела, як дійствуючого міністра публичних робіт. Більшу частину згаданих грошей видано на роботи головно в тих околицях, де осілись нові поселенці, які ще не вспіли доробитись і не були в силі самі виконати потрібних робіт коло будови доріг і т. п.

Такий розклад видатків на публичні роботи в провінції добрий є тим, що улекшує комунікацію, себто проїзд і завіз, для бідних фермерів, а тим самим поліпшує житєві відносини по фармах.

Віспа в Монтреалю.

Департамент здоровля в Монтреалю подає до відомости, що в тім місті є около 40 домів, в яких є хорі на віспу, та що ся недуга дальше розширює ся. Богато случаїв захоровань на сю недугу занотовано в підміських місцевостях. Департамент здоровля наразив всякі можливі осторожности, щоби не допустити до дальшого поширеня ся сеї страшної недуги.

Дім для паритів в Саскачевані.

З вічним місяця належить буде укінченим дім для паритів недалеко Норт Бетелфорд в Саскачевані. Всі забудовання сего закладу обнимають простір 8000 квадратових ярдів землі. Опрів сього, до заведення приналежить ще 2100 акрів землі, яку зарад сего заведу думає обробляти та хорими, яким при [illegible] на сьвіжім воздусі вплине корисно на здоровля.

Британійське горожанство.

Справа признання британійського горожанства для Канадійців, яке-б давало [illegible] та о [illegible] канадійських горожан в чужих державах — стає з кождим днем більше актуальною та можна сподіватись, що в короткім часі оба правительства се є англійське і канадійське [illegible] залагодять сю справу в користь канадійських горожан.

Перед кількома власне днями порушував сю справу перед членами канадійського клюбу в Монтреалю Hon. H. Samuel, британійський головний постмейстер який сказав, що дотичні [illegible] в Англії саме тепер сю справу обдумують та хотять, щоби всі піддані цілої британійської імперії мали однакове горожанське право.

Карають неосторожних стрільців.

В Принц Алберт, Саск. поліцийний суд засудив на кару С. Фальсого, котрий минулого тижня припадково постріляв свого товариша М. Торпера. Опріч кари відобрано позволене стріляння через цілих 10 літ. Суддя сказав, що кождого чоловіка, який постріліть другого, треба уважати винним і покарати, щоби тим способом научити людий більшої осторожности в обходженю ся з оружем.

Сніги в Канаді.

В ночі з-четверга на пятницю, минувшого тижня упав в місті Ріджвей, Саск. сніг, який укрив землю на десять цалів грубою верствою. Впрочім сніг на другий день стопив ся, однак причинив на кілька днів роботу коло молоченя збіжа.

В більшій скількости упав сніг також в Кандатоні Альта., Стевтон, Саск., Саннерфорд, Саск, і в других місцях.

Отворене парляменту.

Після всеказів лежить по літочних дійів та приготовань, які саме тепер роблять ся в Отаві, сподіють ся, що парлямент в Отаві буде отворений з кінцем сего або з початком лютого слідуючого року.

С. В. КОЗА

НОТАР КРАЄВИЙ — КОМІСАР УРЯДОВИЙ

посідає 10-літну практику в справах кримінальних і цивільних в Старім Краю і в Канаді.

В усіх справах удавайтесь на адресу:

663 MAIN Str. — перший поверх.

Phone: Main 4886 i 4979 Winnipeg, Man.

Замовляюча картка на „Канаду".

Ruthenian Publ. Co. Ltd.
261 FORT Str. Winnipeg, Canada.

Прошу о висиланє мені „Канади" на час від..........

....

Імя..........

Адреса..........

Почта..........

[illegible] „CANADA" 261 Fort Str. Winnipeg, Man.

Л. Толстой

Полонении на Кавказі.

Правдива подія з російського.

— Ой, болить, болить.

Шілін дуже наколовся ся.

— Та не кричи! Татарин не далеко — як учує — а в душі погадав: Що мені з ним дїяти? Лишити его не можна.

— Ну, — сказав до Костиліна — вставай і сїдай на плечі; понесу тебе, коли не можеш іти.

Він взяв его на плечі, зійшов з ним на дорогу і пустив ся дальше.

— Лиш не тисни мене так за горло — сказав — держи ся рамен.

Той татар був для утомленого Шіліна не легкий.

Татарин, що недавно перейшов попри них, мусів почути крик Костиліна, бо незадовго почули, що хтось їде за ними. Іздець крикнув до них по татарськи: „Стій" — Шілін скрив ся в корчі. Татарин приціливсь і вистрілив за ним, але куля минула їх. Тоді закрикнув він [illegible] і поїхав.

— Тепер ми брате, пропали — сказав Шілін. — Як нам не вдасть ся випередити погоню хоч о три версти, то погибаємо. — А в душі погадав: Чорт мене підкусив, щоби брати ту колоду з собою. Як би не він, де би я тепер був.

Костилін відозвав ся:

— Лиши мене тут в лісі. Чого маєш пропадати через мене?

Шілін не відповів нічого, лише взяв его на плечі і скоро пішов на перед. Так уйшов може версту. Ліс все тягнув ся, не видно було кінця. Мрака почала уступати, одна зірка погасла за другою. Зірок вже не було видно. Шілін вже добре утомив ся.

Всім побачив зараз коло дороги порало, обложено каміньми.

Тут задержав ся, аби трохи відпочати з Костиліном.

— Треба трохи спочати — сказав. — Напємо ся води з'їмо кілька колачів. До [illegible] вже мабуть не далеко.

А що не сіли, коли почули знов тупіт коня. Скоро сховали ся в ліс, аби там укрити ся.

До них доносили ся татарські слова. На місци, де вони збігли до лїса, задержала ся погоня. Відбула ся коротка нарада, відтак пущено пса в ліс. В корчах почало тріщати, і в одній хвили стояв перед збігцями пес і став уїдати.

Появили ся чужі Татари. Збігців зловлено, звязано і посаджено на коний. Уїхали може три версти, як на против них над'їхав Абдул і ще два Татари. Поговоривши кілька слів, передали Татари обох Росиян Абдулови і всі пустили ся назад до аула.

Досьвіта приїхали до свого аулу і лишили Росиян на улици. Збігли ся діти, обкидали їх камінем, глузували з них і били прутами.

Татари, а між ними і старий з долини, зібрали ся, аби нарадитись, що тепер почати зі збігцями. Одні казали, аби їх вивести дальше в гори, другі аби їх замкнути, а старий стояв все при своїм, аби їх поубивати.

Але тому противив ся Абдул.

— Я вже досить видав на них — сказав він — і надію ся, що відобю своє [illegible].

Але старий відповів:

— Не дадуть тобі нічого, лише біди нароблять. Тай то гріх годувати Москалів. — Поубивать їх — [illegible].

— Як не дістану за них до двох тижнів викупу, то на смерть ще засічу різками. А як би ще пробували втікати, то убю як пса. Пиши ще раз лист, але добрий.

Подано їм папір і вони ще раз понаписували листи. Відтак заковано їм диби і заведено за мошею. Там була яма глубока на пять метрів і до неї їх [illegible].

VI.

Тепер їх положенє дуже погіршило ся. Диб не знимали вже з них, а також не давали їм найменшої свободи. Як псам кидали їм сире тісто і спускали збанок з водою. Сирість, задуха, сморід переповнювали яму. Костилін дуже ослаб, напух цілий, мав гостець у всіх членах. Его стони перериваля лише часом коротка дрімота.

І Шілін посумнів, бо як він роздумував не міг вигадати ніякого способу ратунку. Коли він одного дня сидів зажурений, підперши рукою голову, упав коло него віт колачик, відтак ще один, а вкінці трохи черешень. Він поглянув в гору і побачив над краєм ями миле лице Діни. Она дивила ся на него, засьміяла ся і зараз побігла.

Нагле блиснула в голові Шіліна гадка: — Чи не помогла би мені Діна до утечі?

Він вигладив чисте місце, набрав глини і почав ліпити рівні фигурки: людий, коні, пси і т. ин.

— Як прийде Діна — погадав — дам їй ті забавки.

На другий день Діна довго не показувала ся. Шілін чув тупіт коней, громадка Татарів переїхала село, задержали ся коло мошеї і стали спорити, кричати і говорити о Росиянах. Він пізнав між ними і голос старого. Хоч не все розумів, то однак догадав ся, що недалеко були Росияне і на гадали Татари, могли напасти на село. Отже Татари не знали, що тепер зробити з полоненими.

По нарадї Татари від'їхали. — Нараз учув Шілін шелест над собою. Поглянув в гору і побачив Діну. Она принесла єму два пироги з сиром і спустила у діл. Шілін відняв їх і спитав:

Чому ти так довго не показувала ся?

Я зробив тобі забавок. На, возьми!

Але коли хотів їй кинути, она покивала головою і сказала:

— Не можна!

Кілька хвиль мовчала, відтак знов відізвала ся:

— Іване, він хоче тебе убити.

— Хто? — спитав Шілін.

— Мій тато! Дуже великий старий. Але мені жаль тебе.

— Коли тобі справді жаль, то принеси мені жердку.

Она знов потрясла головою і сказала:

— Не смію!

Тоді став він її просити.

— Діна, змилуй ся над мною. Діночко, подай мені довгу жердку.

— Не смію і не можу — відповіла. — Могли би побачити, всі суть дома.

Сказавши відійшла.

Коли смеркло ся, сидів Шілін засумований і думав о близькій смерти. Поглянув на небо, звізди ясно сьвітили, але місяць ще не зійшов. Молитва мулли замовкла і над цілим селом лягла глубока тишина. Повіки Шіліна були тяжкі як олово і прижмурив ся; він погадав: — Она певно боїть ся.

Нараз посипала ся земля; він підняв очи в гору — в отворі ями показала ся довга жердка і пустила ся до середини. Радість наповнила его серце, він скоро вхопив жердку і переконав ся, що вона досить довга і сильна. Він єї вже бачив, а то на даху Абдулової хати.

Знов поглянув в гору. На небі ясніли звізди, а ясно блестїли в темноті очи Діни. Она приложила лице до краю ями і шептала:

— Іване, Іване! — Рівночасно давала єму руков знаки, аби був тихо.

— Що? — спитав Шілін.

— Всі поїхали, лише двох лишило ся дома.

— Ну, Костилін, спробуємо ще раз? Помогу тобі дістати ся на гору.

— Ні — відповів — я вже бачу, що мені не судило ся бути ще на волі. Де мені утікати, коли я навіть не можу обернути ся.

— Ну, бувайже здоров, не поминай лихом. — Оба поцілували ся.

(Конець буде).

Фармерські поради.

Як відучити льохи від пожирання поросят.

Дуже часто лучає ся, що льохи, які перший раз родять хочуть пожерти свої поросята. Відучувати від сього можна легідними обходженями ся, гладженєм по чері і, спокійним говоренєм і т. п. Часами однак се не помагає, а в тім случаю треба ужити слідуючого способу: найперше наложити льохі на писок великий, цілий кагенець, а опісля кожде новонароджене порося вкладати до великого коша, який треба приміщати в теплім місци. Коли льоха вичистить ся, треба зачекати аж доки вимена льохи не набренїють від молока, а тоді положити єї на землю та звязати ноги. Звязані ноги треба витягнути вперед і назад, щоби цілковито відслонити вимена. До звязаної в той спосіб свині треба приложити поросята, щоби ссали (перед ссанєм добре поросятам попритинати щипцями острі зуби). Коли поросята виссуть ся доволі, треба їх відставити знов на бік, а льоху положити дальше звязану. По кількох годинах вимена єї наповнять ся знов молоком, як до бою а тоді приложити поросята знов до ссаня. Коли се повторить ся кілька разів, льоха переконає ся, що єї не стане ся нїчо злого, але противно, що через ссанє поросят їй стає лекше. Вона злагідніє та зачне розкати, а тоді вже цілком безпечно можна єї розвязати та пустити разом з поросятами.

Пес.

Найвірнїйшим приятелем і слугою чоловіка є пес, який стереже та оборонює його майно. В зимі [illegible] перешиває він тяжкі часи. В ночи бігає на морозі по обійстю, а знов у день лежить в зимній буді виставлений на зимні вітри та сніжниці. Дуже богато господарів [illegible] о се не дбає, щоби свому найвірнїйшому своєму приятелеви зробити ту службу зносилною, хоч се не вимагає богато заходів і клопоту: Уставити буду в затишнім місци, десь в куті між стайнями, обложити єї зверху і з боків сїньми гноєм, а в середині постелити мягкої та сухої соломи і вже по цїй роботі.

Рівно-ж треба памятати о відповіднім помешканю, яку треба [illegible] бодай два рази денно: рано і вечер. Напиток повинен бути [illegible] лише не горячий і давати [illegible] стільки щоби пес [illegible] ся, а не спонтав з голоду. Годувати всїх треба [illegible] ячмінною або вівсяною [illegible], до якої треба додати трохи молока та [illegible] для [illegible] треба час від часу кинути песови кістки та відпадки з мяса.

Пукане скла (цилїндрів).

Дуже часто лучає ся, що пукають скла від ламп, а на фармах, де далеко до штору, нераз також лїхтари нові, на такий [illegible] такі випадки приносять для бідніших немалу страту. Щоби скло не пукало, повинно бути одностайне, без [illegible] (т. зв. [illegible] баньок), та повинно бути в середині і з надвору цілком гладке. Скло пукає звичайно від того, що від тепла розширяє ся в однім місці скоріше, а в другім місці пізнїйше, (коли скло є одностайне, то і розширає ся однаково.

Щоби уникнути пукання скла, треба брати таке скло, що входить легко в машинку і повинно бути в долині скоріше за [illegible]. Куплене скло треба обвинути соломою і вложити в зимну воду до горшка, а опісля сю воду заварити. Коли запалює ся лямпу треба [illegible] кілька разів в скло, а тоді на його внутрішній стінї осяде пара, яка забере перше тепло і тимчасом огріє ся ціле скло. Таком можна на верху скла залишити відповідно зігнуту [illegible] шпильку, котра як металева забере в себе перше тепло.

Задля тої самої причини [illegible] горячої [illegible] треба вложити лямпочку. Коли засьвітить ся лямпу, то полумінь з початку повинна бути мала і аж опісля, як скло огріє ся можна єї підкрутити. Не треба рівном ставити лямпу близько вікна, або на протязі, бо від холодного вітру може скло пукнути.

Сьміттярка.

Тому що господині часто не мають часу або охоти викидати сьміття на гній, а викидати його перед дім на подвірє [illegible] бо від всего збирає ся [illegible] і множать ся зараза — то найлїпше поставити коло хати яку стару бочку і до неї вкидати сьміття, попіл, [illegible] та всякі інші відпадки. Коли вже бочка наповнить ся, треба її все відвезти і висипати на гноїщу або на фарму, а порожну бочку уставити знов близько хати.

Консервоване обуви.

Знаною є річчю, що обув або сїрвана упряж, переховувана в вохких [illegible], а знов в [illegible] сухих, тверде і [illegible] ся. Щоби сего уникнути, треба змочити [illegible] терпентиновій олеї і [illegible] нути ним обуве або упряж. В свій спосіб [illegible] не тільки від [illegible] перед [illegible] і щурами.

Робота коло курий в поодиноких місяцях року.

Конець.

Падолист.

Сего місяця треба кури [illegible] Рівном [illegible] щоб кури збирались [illegible] в повітрі. [illegible] кури [illegible] дати [illegible] сирі терті бураки, моркву та петрушку, або щось подібного. В курнику, десь при бочі, треба [illegible] [illegible] щоби кури мали де [illegible] добре [illegible]. На ніч кормити кури зерном. [illegible] з водою [illegible], щоби кури не [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] кури порались ся, треба розкинути трохи [illegible].

Грудень.

Кори подавати курям такий як і в падолисті. Молоді сегорічні курки, цїпенятки та пивки повинні вже нести ся. Колиб що не несли ся, треба їх позбути на мясо. Часом буває і так, що курка зносе кілька яєць відтак перестає нести ся. За все не треба їм [illegible] брати в [illegible] лучшого корму, та перенести, як хто має, у теплїйший курник а будуть дальше нести ся. Подбати треба, щоби кури в сильні морози не сиділи даремно, та так само дати не відморожували собі ніг. Радять ся лишати в сей спосіб, що між січнем, половину в курнику розложити ся дві, три жмені ороса. В дуже сильні морози не випускає ся курий з курника на двір. Хто хоче, аби кури не відморожували собі [illegible], нехай мастить їх [illegible] або одною. Коли хто [illegible] [illegible] снігом, або студеною водою а опісля, нехай зробить масть з 20 грамів [illegible] смальцю і 3 гр. перуанського бальзаму і сим нехай мастить легко відморожені части. Щоби кури не перемерзали, треба дбати, щоб в курнику було 5 степенів Цельзия тепла.

НАДІСЛАНЕ.

[illegible] „Канадийського Фармера" і „Подїлтичного".

„Свої люди гірше чужих. Тебе розпинають" Т. Шевченко.

До незабутний наш поет Т. Шевченко не помиливсь в своїх словах: „Свої люди гірше чужих, [illegible] розпинають", суть правдиві і нині як білий день, і по нас [illegible]

[illegible] „Канадаєць" а [illegible] [illegible] Галичанина і [illegible] „доброго [illegible]", помістили [illegible] глупеньку статю, [illegible] [illegible] долею, учитель[illegible].

[illegible] від „Канадийського Фармера"! Чи вже нема у Вас стільки почутєня, що Ви не містили жадної [illegible] против наших учителів? Чому Ви помістили [illegible] будь-то русько-англійський учитель не уміє прочитати „Націонал Мануфечуринг Компані" [illegible] і англійського листа, тої компанії? як Ви стоїте на стороні руської [illegible], то повинні [illegible] і назвиско дописувателя і учителя, а коли [illegible] того не зробилли, то [illegible] слово. Ви брешете, бо таких темних учителів, щоби не вміли [illegible] як треба наше [illegible] у нас слава Богу [illegible]! Ви то висмали з пальця! [illegible] дальше, коли би навіть [illegible] кто з кольонїстів [illegible] доносив, представляв в [illegible] поганім сьвітлі наше учительство (як одного Ви [illegible], а они самим Ви [illegible] чорнити усіх) Ви повинні єї не містити з народного обовязку, [illegible] такими дописами [illegible] [illegible] повагу до наших учителів; учителі тратять енергію, а народна справа стоїть нерухама. Ваша [illegible] сьвідчить, що Ви [illegible] тілом і душею продались Англо саксонцям [illegible] [illegible] [illegible] робота [illegible] в [illegible] [illegible] і [illegible] [illegible]!

А дальше „Канадийский Фармер", вибіг як [illegible] з конопель, і давай [illegible] ту брехню повторять, [illegible] підлий „Канадєць" [illegible] [illegible] Сей [illegible], що мовляв, чоть хоть [illegible] небудь боронити лібе[illegible] царєїв, бо вже лібераля мають рацію що [illegible] русько-англійських учителів. Та чи він тим оборонить? Ми сумніваємось! Прийдуть [illegible] вибори і ми лібералів [illegible] [illegible] тогди, чи вони [illegible] ся з нами по [illegible] під [illegible] [illegible] т. д.

Ми знаємо, що Іван Гевин перейшов з добрим [illegible] другу класу уніве[illegible], і як такий не може учити елементарного [illegible]? А чому его вигнали з трох шкіл? А Петра [illegible] з пять літньою практикою, якому до сих пор давали сїльскі мами „дорожіт" учити, чому теперь вигнано з двох шкіл? Треба знати, що П. [illegible] Флечер вигнав з одної школи, опираючись на тім, що він не мав сертифікату, а помістив там не кваліфікованого учителя Англїйця, тоді коли в четири милі школа й до сего часу стоїть замкнута з браку учителя. Чи се не [illegible]?! Чому до тепер П. Божик був добрим учителем і шкільний закон ему позволяв учити? Чи тепер закон вже не той сам, що був перше? Чому се так?! Ми бачимо, що не через незнанє англійського язика лібераля виганяють наших учителів, а се просто насильство політичне! — А дальше: учителя Чумера вигнано зі школи хоч він має 3-тої класи сертифікат. Шкільні власти опирають ся на тім, що Чумер в провінції Манітоби і через се не може учити в Альберті; А чому англійські учителї в Онтеріо можуть учити в сій провінції?

Ні' панове лібералі, не опирайтесь на шкільний закон, бо ми вже ся тільки розуміємо, що ви робите. Ми не діти, яким обаріїком можна очи заткати! Прийде час, що ви знова прийдете до нас по голоси. Тоді ми вже тоді про все памятаємо і промовимо так як ви на се заслужили... Ми народ і нам належить таке право як і другим горожанам Канади.

Імени свого не подаю, бо не хочу, щоби „помстува баба" „сврїч" редактор К. Ф. про мене писав у своїй газеті, боронячи підлу роботу лібералів. — Здоровлю читачів „Канади".

„Я."

БАЙКИ.

Для дітий.

(Переложила [illegible])

ЛИЛИК І ДВІ ЛАСИЦІ.

Одна лилик попав ся раз несподівано в житло ласиці. А тота ласиця від давна ненавиділа мишей. Коли отже побачила лилика, думала, що се миш і пробігла швидко, щоби її пожерти.

— Як то? — спитала она з погордою. — І ти сьмієш лізти до моєї хати падлюко! По стільки кривдах, які моя мама ти мому родови і мені, ти ще маєш чоло показувати ся моїм очам? Чи-ж ти не миш? Кажи правду! Так, так, ти справді є миш, або я не є ласицею.

— Вибач! — відповів наполоханий лилик, але ти помиляєш ся що до мої особи. Я мав би бути мишою? Хиба хтось злобний впровадив тебе в блуд гарна пані! Слава Сотворителеви сьвіта я є птицею, ось погляни лише на мої крила! Най живе птичий рід, що своїми крилами сьміло заносить ся під небосклін!

Ся бесіда подобала ся ласици і видала ся справедливою. Длятого она позволила лилику було спокійно відійти та ся. Але в два дни опісля не вдалось нам галубну спасти через нерозумність до хати ласиці. А тота була страшним ворогом птиць. Через те знайшов ся лилик в небезпечности житя, бо ласиця хотіла його зїсти.

Коли отже запримітила, що ласиця уважає його за птицю, пустив ся знов на хитрощі. Він став відповідати ся і божити ся, що не є птицею, лише мишою. — Та нехай мене Господь боронить, щоби я був птицею! Хиба-ж ти, добродійко, сама не бачиш? Приглянь ся мені добре! Прецінь знаєш, що птиці мають піре. А де-ж воно в мене є? Я є справедливою мишою. Най живуть наші і щури! На погибель котам!

Ласиця попрутила носом подумала а відтак сказала: — Ну, як так то йди собі з Богом!

Тим способом проворний лилик викрутив ся два рази з біди.

Гнєшних людий буває богато таких, що в небезпеці, в скрутнім положеню, змінюють свій характер, свої переконання. Понадо прикріпом Русин-Українець в товариство зрадників нашого народа, кацапів які кажуть, що Русин а Москаль — то все одно!

А ти кажуть, — чого заліз межи нас? Таже ти Українець? Биймо Українця!

— Та дё я Українець ?— відпекує ся наш слабодух. — Нехай мене Господь боронить! Я справедливий Москаль!

Ну і тоді братає ся з такими підляками.

А понадо нашим разом меже Українців.

— Гей, ти кацапе — кричать тоді до него — ти чого тут хочеш? Забирай ся від нас, бо дістанеш лупня...

Та що ми прийшло до голови? — відпекує ся тоді наш слабодух. — Тьфу! Я мав би бути кацапом? Хиба-ж я вмію хоч одно слово по московськи сказати? Най живе наша Русь-Україна!

І що ж верт такий чоловік? Він ані пес, ні' баран! Ні миш, ні птиця! Одним словом — лилик! Чи можна такого поважати?

Хортиця і її товаришка.

Одна хортиця [illegible] лоді і не [illegible], де їх примістити, бо не було у неї своєї хати. Отже горячими просьбами спонукала свою товаришку, що та відступила єї на якийсь час свою хату. Коли той час минув вертає товаришка і допоминає ся своєї хати. Але хортиця випросила ще лишити ся на дві неділі бо єї песятка [illegible] лише зачинають звити.

Коли і сей речинець минув, [illegible] знов зажадала відддати єї хату і постіль. Одначе сим разом хортиця показала зуби і загарчала.

Я готова сейчас уступити ся з цілою моєю родиною коли лише зможеш нас звідси вигнати!

Тай глянула притім на свої діти що вже стали великі і сильні. і властиві [illegible] була виповнена перед ся властивої тото.

Коли довго щось лишаю, [illegible] свого [illegible]. Тімже відобрати від них се, що їм починало ся добром способом. Хофер приналить ся відтак або з ними провести не або впрочи ся своєї власности. Длятого стерегіть ся таких лукавих людий.

СЬМІХИ.

Без власна невина.

Вивів Циган на ярмарок
Коня продавати...
Посходились ярмаркові
Стали оглядати...

Оглядають, вінь як сосна
І тягну по нас:
А сам Циган кругом ходить.

Та все приговорює:
„Що конина, то конина!
А щоб лиш мала,
То вона-б вам люди добрі,
Всю правду сказала!"

Купив [illegible] [illegible] ку.
Дома оглядає...
Ак конина його справді
Язика не має..

В готели.

— Чи випити ще одну чи не випити? — говорить до себе він.

— Черево каже випити, а розум каже, ні! — Люди знов кажуть, що мудрїйший повинен уступити дурнїйшому... Розум все така мудрїйший від черева значить ся повинен уступити... а черево хоче випити.....

— Кельнер! Ще одного „зрінка".

„Асиміляція".

— Де ви робите чоловіче — питає ся одни інтелігент нашого чоловіка.

— А роблю на „бріджу" в Трасконі. — О, оїто на він мості, що тепер будують на Ред рівер?

— Який міст? Що ви міст? Тут нема ніякого мосту; міст в право, а ту в Канаді „брідж", відповідає обурений чоловік..

Між молодими.

Петро: Знаєш Джан що: Елі приобіцяла вийти за муж за Майка, єсли їй погляне просто в очи.

Джан: Ну та що-ж! Та се не велика річ?

Петро: А якже, говори собі! Та як він погляне їй просто в очи, коли він зизоокий.

Ївон: Мазурцю, а чому ви тримаєте свиню разом у тій хаті, де ви і жінка спите?

Мазур польовіст: А нуа то ви собі мислїце, же то свинія ко така вельки пані, щоби я для ней особне ізбе будовал?!

Міссіс Ванда Яневата отвирає вікно і питає злістно бома: чого хочете?

Бом: — Ах пані! вже нічого не хочу, коли можу подивляти вашу велику красоту та ще більшу лагідність. —

Міссіс Ванда скромно опускає очи і подає крізь вікно бомови квотра.

Бом відходить, кланяєсь.

Жінка (дуже розгнівана): [illegible] то вже витк, то від сальону [illegible] [illegible] віскі, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] а дома [illegible] та хиба вонний вода [illegible] ся.

Чоловік: Чому ж собі не стрібни води щоби не було вина.

І причеть на цїло горло:

— Гуд бай старе пудло, то перїщи ся голїйо вона, щобось не попуснула людей.

Хочете

научитись скоро говорити читати і писати по англійськи і полїшити свій побут в Канаді? — Зголосіть ся на адресу 658 FLORA AVE. по 6-ій год. вечером до J. WAGNERA.

Наука відбуває ся вечерами. За успіх ручамо!

Northern Hotel

Телефон: St. John 290

628-630 Main Str.

Станція і віст $1.00 і висше

[illegible]

Oriental Hotel

Tel. G. 4716 — 700 MAIN str

Дмитро Онуфріїв власт.

Одинокий Руський Готель в Вінніпеґу. [illegible]

[illegible] & [illegible]

[illegible]

Офіс: 316 McIntyre Block

[illegible]

SAVOY HOTEL

[illegible]

Станція і віст $1.00 денно

[illegible]

Ontario Hotel

858 MAIN STR.

Phone: St. John 865.

Jos. [illegible], Propr.

Коли хочете [illegible] до „ОНТАРІО." [illegible]

SUTHERLAND HOTEL

[illegible]

Один блок на північ від C.P.R.

THE SELKIRK HOTEL

[illegible]

T. H. [illegible] & J. H. [illegible] Prop's

[illegible]

802-804 Main st. Phone S.J. 2533

ПОВАЖАНИЙ ПАНЕ:—

Кому ще не відомо, що славна пропінація доставляє найкрасші горівки, пива, руми і вина.

[illegible]

Кількo жадаєте:

[illegible]

Напишіть на тім місцю, де суть сї кропки кілько гальонів хочете і пішліть до нас. Долучіть 15ц. за кождий гальон; 10ц. за пів гал.; за 5 гал. кош. 1.25 а за 10 галь. кош 1.50. За кош в назад 50 ц. за 1-8 кош а 1.00 за чверцу. Сї гроші ми Вам звернемо як лиш зашлете до нас порожні коши або гальони. Пишіть на вказаний адрес:

Ben Zimmerman Liquor House

672 MAIN Str. Winnipeg, Man.

Phone: Main 2505.

Edelweiss Brewery

WINNIPEG. ELMWOOD

A. W. Riedle, prop.

Наш Лаґер, Ейл і Портер найлуч[illegible]

Спробуйте пити Riedle'[illegible]

Telephone: M[illegible]

Edward [illegible]

REDWOOD

St. John [illegible]

Наші вироби [illegible]

Drewry's Лаґер, [illegible]

Telephone [illegible]

[illegible] Боднар [illegible] Bodnar [illegible] way & Champion. [illegible] Main str. Winnipeg Man.

Dr. H. GERZABEK

[illegible] СПЕЦІАЛІСТ ВІД УСІХ СЛАБОСТЕЙ [illegible] ЛІЧИТЬ КАЖДОГО МЕДИЧНОЙ [illegible]

[illegible] Telephone: St. John [illegible]

WINNIPEG, MAN.

Місцеві вісти.

Касове справоздане укр. драм. Тов.,, Боян" з представлення ,, Невольник."

Видатки.

Тала	$ 45.00
музики	23.00
афіши	17.50
позичене гардероби	11.00
обслуга на галі	1.50
обслуга на сцені	1.50
ліплене афішів і за рекляміти	5.00
закупно матеріі на направку гардероби і на мальоване образ	3.55
писане нот і роль	5.00
гали за проби	5.50
дрібні видатки	4.75
Разом	$ 133.30
Прихід за тикети	$ 197.40
Видатки	$ 133.30
Чистий прихід	$ 64.10

Всі гроші вислано на руки Вп. Михайла Павлика у Львові. За Виділ

Паньків, кас.

Девинчук, секр.

ПОЗІР!

Члени укр. драм. тов. ,,Боян" у Вінніпеґу!

В неділю 20 жовтня (октобра) о год. 8 веч. відбуде ся в Чпресбітеріянській галі мітінґ Тов. Порядок нарад:

1). Відчитане ухвалених статутів.
2). Доповнене статутів
3). Внесеня.
4). Принятиє нових членів.
5) Збірка вкладок.

За контрольну Ком. Войценко, Демянчук

Не плюйте на землю!

Протисухітниче товариство в місті Вінніпеґу на своїм мітінгу, який відбув ся минувшого тижня внесло протест против плюваня на землю в публичних місцях, та звернуло увагу, щоби поліція і дотичні власти притримувались строго зарядженя департаменту здоровля. Міські лікарі і порон занотували кількадесять свіжих случаїв захорованя на сухоти, котра то хороба розширяє ся головно через плюване на землю. Хто отже дбає про здоровлє своє, своїх дітий, та своїх ближних, нехай перестеріґає других, щоби сего не робили.

— Рух між нашими товариствами у Вінніпеґу починає оживлятися тепер знов оживати. Дуже пожаданим бу[illegible]

до ба,, щоби ті товариства не ворогували між собою як се мало місце дотепер, а вовні виступи, щоби були роблені в порозуміню та при спільній помочи, бо тільки в сей спосіб можна буде задоволити публику, а самих себе не виставляти на сьміх. Нерозуму та нічим неуздасадненну нерозумілість треба цілком відкинути, бо в противнім случаю не принесеть ся користи ні собі ні людям...

В суботу вечером арештовано Андрія Цибулька за бійку, яку счинив в Норт Вінніпеґ готели. Цибуляк покалічив тяжко фляшкою Г. Стефанця і М. Панаґайка(?). Прибувша поліція забрала підохочевого забійку до арешту, відки буде потягнений до судової відвічальности за тяжко ушкоджене тіло.

Знов бійка в готели.

Вчера вечером арештовано знов трох наших людий, а се В. Старик, Г. Пігача і Івана Павлюка, в наслідок бійки, яку згадані люди счинили в готели Волслей при Гіґґінс аве. — Всіх трох забрано до поліцийних арештів, де вині будуть відповідати за свою галабурду перед поліційним судією.

Зловив злодія.

А. Смит, властитель ґросерні на Келвін ул. ч. 111, почув в неділю вечером підозрілий стукіт в ґросерни. Хотячи довідатись, що може бути, зайшов до штору і побачив що його товари порозкидані по земли, а задні двері відчинені, коло яких лежали сокиря при помочи якої злодій відломив замок від дверий. Коли Сміт пішов до ляди, щоби о крадежи завідомити телефонічно поліцію, вискочив з за неї молодий чоловік і хотів утікати. — Смит хоч незвичайний неглою [illegible] злодія не стратив притомности [illegible] доки не прибула [illegible] і не [illegible] свої руки [illegible] нічого пташка.

При ревізії знайдено при нім богато дорогоцінних річий, які він украв в ріжних шторах міста. Підчас переслуханя признав ся він до всіх крадежий та сказав, що называє ся Роб Гіґґінс.

Мугвом. Алта. Окт. 7

Хв. Редакціє!

Прошу помістити в вашій часописи ,,Канада" слідуючу мою допись:,,Кан. Фармер" помістить в 39 числі справоздане з наради альбертійського сойму, де було говорено про те що. ліберали старають о будову залізних доріг і т. и. Як одначе ліберали дбають про будову доріг, ми вже мали нагоду перве переконати ся. Вже було лиш 5 літ як ліберали прообіцяли побудувати залізну дорогу з Брудер Гайм до Верміліон, однак ще і до сього часу ніякої роботи не видно, а наших поселенцям приходит іти ногами до зелізниці 20 до 30 миль; кождий, хто живе на фармі знає дуж добре, як тяжко приходить ся фармерам жити так далеко від зелізниці. А ліберальні кандидати та агенти підчас кожних виборів обіцяют людям ту дорогу. Знов минувших виборів, як в школі Мариям питали Сіфтона, чи буде старати ся, щоби вільно було учити наших дітий одну годину по руськи в публичних школах, приобіцяв, що буде старати ся. Або знов як агенти Бойла розповідали підчас виборів нарід — чому нич не пише те про се п. редактор ,,К. Фармера"? Ви бачите чуже під лісом, а не видите свого під носом.

Я тільки одно говорю, що коли котро небуть з істнуючих партій хоче, щоби Русини її попирали і голосували на її кандидатів, то повинна сповнити те, що народови належить ся, а не обдурювати людий підчас виборів, як се роблять ліберали в Альберті.

З пов. П. Федорків.

Циганм хотіли поцілувати судію.

Коли поліційний судія МекІннес відав вирок увільняючий від вини і кари двох циганів і дві циганки оскаржених о вимантоване гроша при помочи вороженя, — кинули ся ці, з утіхи, до стенографістки і обцілували її, опісля обсипали поцілуями поліціянта, та хотіли поцілувати і судію — однак він зручненько скочив утік до сусідної комнати і там замкнув ся. Цигани побігли за ним і аж сидою удалось їх випровадити з судової салі, та увільнити судію перед циганськими поцілуями.—

Малолітний хлопець замордував цілу родину.

Нечуваний морд поповнив в околиці француського міста Нант 15 літний хлопець Маршаль Рождіро. В суперечці зі своїм

фельдфебелем, у якого був на службі, убив його на місци сокирою, а відтак в той сам спосіб замордував матір, жінку і троє дітий господаря, в вкінци також служницю. По доконанім морді пошлав ся убійник до ліжка і спав спокійно, поки поліція його не приарештувала.

ЦІНИ ТОРГОВЕЛЬНІ У ВІННІПЕҐУ.

Вівторок 7. жовтня.

Пшениця:

1 норторн	81⅝ ц.бушл.	
2 ,,	80⅝	,,
3 ,,	78⅝	,,
4 ,,	75	,,
Ч: 1 ред уінтер	84	,,
Ч: 2 ред уінтер	81⅝	,,
Ч: 3 ред уінтер	79⅝	,,
Ч: 4 ред уінтер		,,

Овес:

Ч: 2 білий	34⅝	,,
Ч: 3 білий	33⅝	,,
Ч. 3 Сер. Зах.	33⅛	,,
Екстра на пашу	34	,,
На пашу ч: 1	33⅝	,,
На пашу ч: 2	32⅝	,,

Ячмінь

Ч: 3	44⅝	,,
Ч: 4	41⅝	,,
Відкинутий	39	,,
На пашу	39	,,

Лен:

Ч: 1 Півн.Зах.Сер	1.18⅝,,
Ч: 2 Сер. Зах.	1.16⅝ ,,
Ч: 3 Сер. Зах.	1.04⅝ ,,

Мука:

Роял Гавсголд (бочка.)	$5 60
Ґленора Патент	5.10
Ман.Стронґ Бейкерс	4.50
Файф Роцес	5.60
Лейквуд	5.45
Медора	4.00
XXXX	3.20
Пюрити	5.60
Медалион	5.30
Трі Старс	6.00
Белт Патент	4.80

На годівлю:

грис	$16.00 тон
Грис, дрібний	18.00 ,,
Ячмінь	25.00 ,,
Сіно	$10—15.00,,

Тон 2000 фунтів.

Всячина:

Покладки свіжі 22-30ц. доз.	
Бараболі .	65. ц. бушл

ВАЖНІ ПОСТАНОВИ ПРИПИСІВ КАНАДИЙСЬКИХ ПІВНІЧНО-ЗАХІДНИХ ЗЕМЕЛЬ.

Котра будь особа, що є головою родини, або будькотрий мущина, що має скінчених 18 літ, може взяти гомстед чверть секції, вартісних земель в Манітобі, Саскачевані або Альберті. Аплікант мусить явити ся особисто перед Домініон Ленд Еґенси, або в місцевого аґента [illegible]ного дістрікту. Взяте через заступництво може полагодити в кождого аґента на давних условах, з батьком, матерею, сином, дочкою, братом, або сестрою того гомстедоваця.

Обовязки: мешкати шість місяців і управляти фарму кождого року 6 місяців протягом 3 літ. Гомстедовець може мешкати девять миль віддаленя свого гомстеду на фармі, що найменьше 80 акрової його посіданя, або його батька, матере, сина, доньки, брата чи сестри.

В декотрих дістріктах гомстедовець добрих обставин може купити одну четверту секції, що прилягає до його гомстеду. Ціна 3 дол. за акер.

Обовязки: Мусить мешкати кождого року 6 місяців до 6 літ, почавши від дня взятя даного гомстеду (виключаючи час, в котрім старати ся треба о патент) заробити 50 акрів.

Гомстедовець, що після [illegible] має в посіданю гомстед в даним дістрікті.

Обовязки: Мусить мешкати кождого року 6 місяців через 3 літ заробити 50 акрів і побудувати дім за 300 долярів.

W. W. CORY
DEPARTMENT OF THE INTERIOR
Оттава, Онт.

ПОЗІР!

ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД [illegible] і всяких других [illegible]

під назвою

"ОРЕЛ"

отворено сими днями на 175 HENRY Ave., в Winnipeg[illegible]

Просимо отже занотувати нашу адресу і [illegible] нагоді нас відвідати — переконати ся в цінах.

Ми зі своєї сторони будемо старати ся вдоволити всіх наших кревних Русинів, які [illegible] відпирати чужого, підпруть свого земляка.

Напитки в нас ріжнородні і першорядної якости — зреште самі се побачите, коли [illegible] і спробуєте.

На весіля і забави напитки хрестинам висилаємо на фарми.

Коли зайдете, то опісля певно рекомендуєте [illegible] і своїм знакомим.

Дякуючи наперед за ласкаву память, остаю

З поважанєм,

Alexander Hoshko.

175 Henry Ave. Phone Main 1757 Winnipeg, Man.

Найгарнійші книжки до читан[ня]

Тарас Бульба	[illegible]
Під копи казок	[illegible]
Збірник байок	[illegible]
З житя первісного чоловіка	[illegible]
Маруся	[illegible]
1001 ніч 3 томи	[illegible]
Права Канади	[illegible]
Ветрі	[illegible]
В недалекім раю [illegible]	[illegible]
Кобзар Т. Шевченка	[illegible]
з образками	[illegible]
Положені в Канаді	[illegible]
Історія боротьби віри [illegible] унов	[illegible]
Князь і жебрак	[illegible]
Кроваваий шлях	[illegible]
Козацька піснета	[illegible]
Найкрасші пісні	[illegible]
Збірник народних пісень коломийок	[illegible]
Домашня кухня; наука варити і печи	75
Історія України, з красними образками в оправі	[illegible]
Провідник, практичний підручник до науки англійської мови без помочи учителя	$1.[illegible]
в оправі	$2.[illegible]
Що стало ся з австрійським престолонаслідником Рудольфом	60

Вийшов з друку Великий ілюстрований Загальний Каталог книжок і музичних інструментів грамофонів рекордів 170 сторін [illegible] силаємо даром.

Ruska Knygarnia
850 Main Str. Winnipeg

РУСЬКО-НІМЕЦЬКИЙ ШПИТАЛЬ
Dr a KALICHMAN a.

Спеціально лічене венеричних хоріб (сифілис, трипер і т. д.), хірургічних, внутрішних, жіночих, [illegible] хорiб. Найновійше і доказане лічене [illegible] методою ,,606" професора Ерліха. [illegible] половоі безсильности. Лічене електричною [illegible]. Висилаю лікарства на кольонії по одержаню [illegible].

ОФІС І ШПИТАЛЬ

653 Selkirk Ave. Phone St. John 1772 Winnipeg, Man.

Перший Руський Склад Гуртовий

[illegible] товарів поживчих і масарських виробів в Вінніпеґу.

На замовлене з кольоній висилаємо найлучші масарські вироби, як: ковбаси, шинки, солонина [illegible]. Найлішні крупи дістанете у нас. Висилаємо [illegible] на склепи по гуртових цінах. Замовлення приймаємо з цілої Канади. По справжню прдерів і гро[illegible] посилаємо замовленя сейчас. Приймаємо всякі [illegible] продукти як: сир, масло, яйця, як рів[illegible], свині і пр. Платимо готівкою.

Пишіть сейчас до:

[illegible]PAN, 590 Burrows Ave. (Chlopans Bldg) [illegible] St. John 150 Winnipeg, Man.

УВАГА!

В старім краю [illegible] робирає мій брат Д-р Зиґмунд [illegible]

В Канаді купуємо і продаємо лоти, доми, фарми, продаємо шифкарти на [illegible] корабельні лінії до краю і з краю сюди. Виробляємо асекурації від огню, на житє і пр.

СПРАВИ СТАРОКРАЄВІ!

[illegible] ні адвокатські. [illegible] справі провадимо [illegible] Австрії і ми рочимо [illegible] переправадження.

Занотуйте собі наш адрес!

МІЖНАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ
ЕДВАРД ВАРШАВСЬКІ і Ска[illegible]
НОТАРІ

834 MAIN St. Phones: St. John 1562 & 1661 WINNIPEG, MAN.

[illegible] вигл[illegible] дня [illegible] коло [illegible] чере[illegible] миле ли[illegible] і зараз по[illegible] Нагле [illegible] могла би ме[illegible] Він вигл[illegible] и ги ріжні фу[illegible] — Як прий[illegible] ки. На другий де[illegible]